

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Budaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Duhovnik rodoljub

Z zagrebškim nadškofom Antonom Bauerjem ni odšel v večnost samo za čast božjo in krščansko vero vnet cerkveni knez, ampak tudi velik hrvatski rodoljub. Pokojni je bil vreden naslednik Vrhovca, Mihalovića in Posilovića, ki so si kot vladike zgodovinsko najpomembnejše hrvatske škofovske stolice v preteklem stoletju, ko se je hrvatski narod prerodil in kulturno dvignil na najvišjo stopnjo, politično pa moral prestati najhujše borbe s habsburško kratkovidnostjo, nelojalnostjo in nevhvaležnostjo na eni ter madžarskim nasiljem na drugi strani, stekli nesmrtno ime kot pogumni branilci hrvatskega narodnega in državnega prava. Tudi dr. Bauer je vso svojo veliko avtoriteto kot veleodstojansvenik Cerkve postavil v službo za pravice svojega naroda, ki odnekad črpa svojo neusahljivo narodno energijo in obudovanja vredni narodni idealizem iz svoje katoliške omike.

Tudi Ante Bauer je bil iz kmečke rodovine, kar mu je v borbi za pravice hrvatskega naroda, ki je bila obenem borba za osvoboditev od tujega in domačega, tujcu zavestno usuznjena velikaštva, dajalo veliko prednost. Bil je mož, ki je sovražil frazo, ki je ostal tudi na najvišjem položaju s svojim ljudstvom neločljivo zvezan in je bil preprost in odkrit kakor človek iz naroda. Otroška, neposredna, čisto prirčna je bila njegova vera kakor je katoliška vera hrvatskega seljaka; elementarno, nepreračunano in brez vsake oportunistične primesi je bilo njegovo narodno čustvovanje kakor je idealno in do kraja požrvalno ter prirodno mogočno narodno čustvo hrvatskega ljudstva. Odlikovala pa je pokojnega hrvatskega metropolita pred drugimi neka mirna stvarnost, ki je imponirala nasprotniku po železni logiki dokazovanja, in še danes pomni stari madžarski rod Bauerjev govor v budimpeštanskem parlamentu 17. junija 1907, ko je razgalil vso ničevnost madžarske državoprayne sofistike glede na neodvisnost hrvatskega kraljestva, da ga je vsa zbornica, začarana od njegovega stvarnega znanja, mirno in napeto poslušala.

Bil je pa rajni nadškof, če je bil izzvan, tudi odločen in nagel ko ogenj; ko je istega leta madžarski poslanec Jernbach hrvatske delegate, ki so obstruivali, opsoval s »svinjamic«, je Bauer, ki je sicer bil eden najmirnejših članov peštanskega parlamenta, planil nadenj s stisnjenimi pestmi in bi bil z njim krepko obračunal, da ga niso zadržali tovariši. Da brani čast hrvatskega imena, se pokojni vladika ni ustrašil ničesar; med njegovimi predniki na zagrebški nadškofijski stolici na Kaptolu jih ni malo, ki so z mečem v roki branili svobodo, čast in vero ter narodno bit Hrvatov. Ni jih malo med nami, ki smatrarjo gotove stvari in narodnem življenju kot »malenkost«; tak ni bil Ante Bauer. Ko so si Madžari vtepli v glavo, da morajo železnice na Hrvatskem tudi jezikovno pomadžariti, je vsako potovanje pokojnega nadškofa pomenilo demonstracijo za hrvatske pravice; vselej je zahteval vozni listek s hrvatskim besedilom in zahteval, da železniški uslužbenec govori z njim hrvatsko, in ko nekoč ni hotel madžarske karte plačati, sta ga spremila do končne postaje železniški uradnik in pandur, on pa ni nehal protestirati. Njegovi protesti in interpelacije pa niso bili malenkost: ves svet je izvedel za nasilniške metode »viteških«; Madžarov, ki so takó izgubljali simpatije, katere si je bilo v evropskih prestolnicah znalo umetno ustvariti bogato madžarsko plemstvo.

Dr. Ante Bauer je bil največji nasprotnik bana grofa Khuen-Hedervarya, ki je zastavljal ves svoj veliki vpliv in svoje sile, da bi Bauerju zaprl pot do višjih cerkvenih mest in časti, pa ni uspel, zakaj moralna veljava in ugled velika rodoljubnega duhovnika, ki je neustrašeno javno žigosal vsako nasilno dejanje madžarske oblasti, sta bila močnejša od krute brezobzirnosti Khuenove tiranije in podlega klečeplastva madžaronske inteligence. Khuen je s sramoto odšel, Bauer pa je zasedel prvostolico Hrvatske, na kateri je ostal, kar je bil: navdušen, dosledno in neumorno delaven duhovnik v službi hrvatskega ljudstva in njegovega neizbrisnega narodnega prava, ki je, tolikrat in tolikrat po teptano, vedno zmagovalo zopet dvignilo glavo, ki je, tolikrat do tal pobito in proglašeno za mrtvo, vedno zopet oživel in se uveljavilo pred vsem svetom. Pokojni nadškof je bil od mlada pravaš, goreč politični učenec velikega Ante Starčevića, pozneje pa, ko se je ta stranaka razkrla, je bil eden prvih, ki so zagovarjali idejo združenja vseh hrvatskih strank in Srbov, tako zvane hrvatskosrbske koalicije, s katero se je začela v politični zgodovini hrvatskega naroda nova doba, ko so Hrvati vprvi po svojem narodnem preporodu svojemu narodnemu nasprotniku postavili nasproti združene sile hrvatske narodne duše v zvezi s srbskim narodom na hrvatski zemlji. Pokojni Ante Bauer je bil pač mož širokega obzora in srca ter praktičnega političnega talenta, ki se ni dal utesniti po ožjih vidikih in interesih, kadar je šlo za najvišji interes naroda in domovine.

To je rajni zagrebški vladika pokazal tudi ob prevratu, ko je nadškofijska palača na Kaptolu postala bolj ko hrvatski sabor središče hrvatskega političnega življenja. Vsa akcija za združenje Hrvatov s Srbi in Slovenci

Razgovori v Rimu so končani

„Razmerje med Italijo in Jugoslavijo se razvija v smislu belgrajskega sporazuma z dne 25. marca lanskega leta“

Rim, 9. decembra. AA. (Stefani.) O italijansko-jugoslovanskih pogovorih, ki so bili te dni v Rimu, je bilo objavljeno naslednje uradno poročilo:

»Na sestankih, ki jih je imel jugoslovanski ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović z Ducejem in italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano, se je na temelju proučevanja posebnih in splošnih vprašanj, ki zanimajo obe državi, jasno pokazalo, da se razmerje med Italijo in Jugoslavijo razvija v popolnem skladju z belgrajskim sporazumom z dne 25. marca t. l. Ugotovljeno je bilo, da je volji za prijateljstvo in popolno zaupanje, ki se je utrdila v teh sporazumih, v polni meri ustrezala politična delavnost obeh sosednih in prijateljskih držav in tudi to, da so belgrajski sporazumi že pokazali odlične uspehe. Zato je na mestu sklep, da postane to sodelovanje še bolj prirčno in tesno na vseh področjih in to v skupnem italijansko-jugoslovanskem interesu s ciljem, da se utrdi mir in red.«

Dr. Stojadinović po Italiji

Ogled mest na Pontinskem polju

Rim, 9. decembra. AA. Včeraj dopoldne sta dr. Stojadinović in zunanji minister grof Ciano obiskala nekaj novih mest na Pontinskem polju, ki je bilo izsušeno v zadnjih letih po prizadevanju fašističnega režima. Vreme je bilo sicer slabo, vendar se je nebo še dopoldne razvedrilo. Ob 11.30 sta dr. Stojadinović in Ciano prispela v Littorio. Velika množica ljudi ju je pozdravila pred mestom. Iz vladne palače sta se odpeljala mimo čet gojencev mornariške šole na magistrat, kjer sta se vpisala v častno knjigo mesta Littoria. Ljudstvo se je medtem zbralo okrog magistrata in nenehoma vzklikalo Jugoslaviji, duceju, dr. Stojadinoviću in grofu Ciano. Godba je zaigrala jugoslovansko himno. Mesto Littorio šteje sedaj 25.000 prebivalcev. Iz Littoria sta se odpeljala na graščino Trajano, oddaljeno kakšnih 20 km, kjer so v zadnjem času zgradili velike hleve za plemensko živino. Dr. Stojadinović se je, posebno zanimal za hidrav-

lične črpalke in druge črpalne naprave, ki tvorijo kar celo tovarno. Te naprave so največje v Italiji in po svoji črpalni kapaciteti na tretjem mestu med takimi napravami v Evropi.

Ob 12.30 sta prispela dr. Stojadinović in Ciano v Sabaudio. Tudi tam sta obiskala prefekta in nato magistrat. Za naseljence so zgradili več tisoč hiš. Vse naprave za črpanje vode so bile izvršene v 253 dneh. Ciano je na magistratu priredil dr. Stojadinoviću kosilo. Okrog 2 sta nadaljevala svoj izlet proti Apriliji, tretjemu mestu sredi Pontinskega polja. Ob 5 popoldne pa sta se od tam zopet odpeljala nazaj v Rim.

Zvečer sta poslanik Hristić in njegova gospa v palači Borghese priredila slavnostno večerjo, ki se je poleg dr. Stojadinovića in njegove gospe udeležili rimski dostojanstveniki. Nato je predsednik vlade dr. Stojadinović prisostvoval predstavi v operi.

Ob odhodu iz Rima

Opolnoči je dr. Stojadinović s svojim spremstvom in v družbi zunanjega ministra Ciana zapustil Rim in se odpeljal v Milan.

Sedem minut pred polnočjo se je po rimskih ulicah razlegal glas trobente, ki je velevala: mirno. Na postajo se je pripeljal predsednik italijanske vlade Mussolini. Godba je zaigrala italijansko himno in Marcia Reale.

K Mussoliniju pristopijo nato zunanji minister grof Ciano, minister za ljudsko kulturo Alfieri in tajnik stranke Starace. Medtem je prišel dr. Stojadinović na postajo. Godba je zaigrala jugoslovansko himno, predsednik vlade pa se je prirčno rokoval in pozdravljaj z Ducejem, nakar sta oba predsednika obšla častno četo in sta se nato pogovarjala še nekaj minut.

Ko se je poslovil od vseh, je pristopil dr. Stojadinović k Duceju in se z njim prirčno in dolgo rokoval. V voz je vstopila gospa Hristićeva, ki je nosila tudi velik šopek cvetja, za njo pa zunanji minister grof Ciano in minister za kulturo ljudstva Alfieri. Oba spremljata jugoslovanskega predsednika vlade do Milana. Ko je dr. Stojadinović vstopil v vlak, se je še naslonil ob okno in se še kratko pogovarjal z Mussolinijem. Duce pozdravlja z dvignjeno desnico. dr. Stojadinović pa maha z roko. Godba igra jugoslovansko himno. Mussolini je ostal ob vlaku ves čas, dokler vozijo mimo ostali vozovi, odkoder potniki navdušeno pozdravljajo z dviganjem roke. Šele nato je zapustil postajo v Termini.

Prihod v Milan

Milan, 9. decembra. AA. Skupina jugoslovanskih časnikarjev z glavnim ravnateljem za tuji tisk Roccom se je ob 9.30 pripeljala v Milan. Vsa železniška postaja, ena izmed največjih in najmodernejših v Evropi, je bila okrašena z mnogostevilnimi jugoslovanskimi in italijanskimi zastavami. Stene so bile polne lorvorjevih vencov in mnogih jugoslovanskih zastav. Na prostoru, kjer bo stal predsedniški vlak, so razgrnili velikansko preprogo. Na peronu je stala častna četa z godbo in zastavo, sestavljena iz vojaštva in mladinskih organizacij.

K sprejemu jugoslovanskega visokega gosta so prišli na postajo milanski prefekt Marzano, armadni poveljnik general Grazzi, federalni tajnik fašistične stranke Pretis, milanski župan Tesenti, soproga ministra Alfieri, ravnatelj agencije Stefani Morgagni, ravnatelj jugoslovanske narodne banke dr. Radosavljevič, jugoslo-

v lastno skupno državo se je vršila z njegovim znanjem in odobrenjem pa po znatnem delu tudi po njegovi iniciativi. Njegov delež na ustvarjanju jugoslovanske države je velik, kakor je bila velika njegova želja, da bi hrvatski narod skupaj s srbskim in slovenskim užival odslej vso svobodo, poln razmah in razvoj svojih narodnih sil in enakopraven položaj v bratski vzajemnosti, kakor sta jo bila s pravim hrvatskim idealizmom zamislila dva druga velika hrvatska svečenika, Strossmayer in Rački. S tem idealom v sreč, ki ga more docela uresničiti le vztrajno in dolgo delo kakor vsak tak visoki ideal, je dr. Ante Bauer izročil svojo dušo Stvarniku in svojemu nasledniku zapustil nalogo, da v duhu dedne katoliške vere nadaljuje slavno tradicijo zagrebških nadškofov, največjih rodoljubov hrvatskega naroda in njegovih voditeljev ne le k večni, ampak tudi k zemeljski sreči, ki je dar in naloga božja.

vanski generalni konzul v Milanu Rasič z osebjem in mnogo italijanskih in tujih novinarjev.

Točno ob 9.45 je privozil predsedniški vlak. Iz njega je prvi stopil grof Ciano, za njim pa predsednik vlade dr. Stojadinović z gospo, nato minister Alfieri, poslanika Hristić in Indelli in drugo spremstvo. Grof Ciano je predstavil jugoslovanskim gostom zastopnike oblasti. Alfieri je gospa je pa izročila Stojadinovičevi gospe velik šopek vrtnic. Tudi zastopnice ženskih fašističnih organizacij so izročile gospe Stojadinovičevi krasen šopek.

Nato je dr. Stojadinović obhodel častno četo. Godba je zaigrala jugoslovansko in italijansko himno. Visoki gostje so se krenili skozi dvorano čalnic na trg pred postajo, kjer so stali bataljoni vojaštva in milice. Med navdušenim vzklikanjem množice je godba zaigrala jugoslovansko in italijansko himno. Prisotni gostje so se s petimi avtomobili odpeljali v hotel Cavour, kjer so se nastanili.

Med industrijskimi delavci

Predsednik jugoslovanske vlade dr. Stojadinović in italijanski zunanji minister grof Ciano sta se danes dopoldne pripeljala z avtomobili najprej v tovarno avtomobilov Alfa Romeo. Sprejem je bil zelo veličasten. Godba je svirala Giovinezze in jugoslovansko himno. Delavci so med ogledovanjem neprestano vzklikali Jugoslaviji in dr. Stojadinoviću.

Ob 11.10 se je dr. Stojadinović v spremstvu grofa Ciana odpeljal v tovarno Tirelli, kjer izdelujejo gumijaste in kavčukaste izdelke. Spremljali so ju jugoslovanski poslanik Boško Hristić, italijanski poslanik Mario Indelli, guverner jugoslovanske narodne banke dr. Radosavljevič in drugi. Sprejem v tovarni Tirelli je presegel vsa pričakovanja. Navdušenje delavstva in oseba je bilo velikansko. Med sviranjem jugoslovanske himne sta dr. Stojadinovića kar največaneje sprejela brata Tirelli in mu želela dobrodošlico ter mu potem razkazala podjetje. Mnogo delavstva je bilo na strehah, kjer so ploskali in vzklikali »Evviva Jugoslavia!«

Francoski zunanji minister v Romuniji

Bukarešta, 9. dec. AA. Včeraj ob 10 je prispel v Bukarešto francoski zunanji minister Delbos v govoru in je bil med tem razgovorom gotovo obravsknega tajnika Derarda in 15 francoskih novinarjev. Na železniški postaji so Delbosa sprejeli vsi člani vlade pod vodstvom ministrskega predsednika Tatareasa in zunanjega ministra Antonesa. Razen njih se je zbralo na postaji še večje število uglednih romunskih politikov. Postaja je bila okrašena z romunskimi in francoskimi zastavami. Na trgu pred kolodvorom je velika množica ljudstva priredila viharne ovacije Franciji in Delbosu.

Romunski ministrski predsednik Tatareosu bo meseca januarja vrnil obisk v Parizu. Tedaj se bo Tatareosu sestal s Chautempsom in ostalimi člani francoske vlade. Ne gre več samo za politične razgovore, ampak bodo načeta in tudi že zaključena obširna gospodarska pogajanja. Gre predvsem za to, da Francija prevzame vs oborožitev romunske vojske. Neka francoska tvrdka je že prejela v Romuniji koncesijo in tudi že začela graditi velikan-

Med neprestanim vzklikanjem delavstva Jugoslaviji je dr. Stojadinović zapustil tovarno Tirelli in se opoldne odpeljal v veliko tovarno Caproni, ki izdeluje vojaška in civilna letala. Tja je prispel ob 12.15. Na velikem platnu nad vhodom v tovarno se je bralo z orjaškimi črkami v našem jeziku: »Dobro nam došel, ekselencija Stojadinović!« Godba je zaigrala jugoslov. himno, nato pa kraljevo koračnico Giovinezze in druge arije, navdušenega vzklikanja pa ni hotelo biti ne »onca ne kraja. Dr. Stojadinovića in njegovo spremstvo je sprejel pri vходу v tovarno osebno njen lastnik Caproni v družbi g. Rattija, predsednika ital. letalskih tovarn. Posebno zanimivo je bilo to, da so bili v tovarni Caproni razni napisi v našem in italijanskem jeziku na velikih platinah, in sicer povsod najprej v erbohrvaščini. Na prvem objektu velikanse tovarne je bilo razpeto veliko platno z napisom: Naš sporazum temelji na vzajemnem spoštovanju naših skupnih pomorskih in kopnenih meja. Dr. Stojadinovića so tu sprejeli neverjetno navdušeno. Delavci so kar tekali predenj, da ga vidijo, on pa je ljubeznivo odgovarjal na njihove tople pozdrave.

V družbi zunanjega ministra grofa Ciana so inženirji dr. Stojadinoviću razkazali vse podrobnosti vseh tipov letal.

Dr. Stojadinović je nato prišel v ogromne pisarne, ki jih imajo v tej tovarni na razpolago inženirji in ostalo strokovno osebje, in kjer je zlasti v knjižnicah zbrana vsa dokumentarna literatura. V posameznih predelih so zbrane tu vse revije in vsi listi, ki izhajajo v kateremkoli jeziku in ki so posvečeni napredku letalstva. Ko je odhajal iz uradov na dvorišče, so dr. Stojadinovića ponovno pozdravljale velike množice delavstva z dolgotrajnim vzklikanjem in ploskanjem. Nad vhodom v neko poslopje, kjer so razstavljeni civilna letala, se je na velikem belem platnu bral napis v jugoslov. in italijanskem jeziku: »Današnji sporazum pomeni mir in varnost med Jugoslavijo in Italijo.«

Nato so krenili v oddelke, kjer si je predsednik jugoslovanske vlade ogledal izdelovanje motorjev in drugih delov aparature ter material za vojaška in civilna letala itd. Prav tako si je dr. M. Stojadinović ogledal tudi druge tovarne Capronija, kakor n. pr. strojnice in instrumente za merjenje visine, daljave, dolžine itd., ki jih rabi moderno letalstvo. Ogledal si je najnovejše metalce bomb, ki lahko vržejo 50 kg težke bombe 5 km daleč. Dalje si je ogledal razne izdelke iz poljedelske mehanike in druge predmete, ki jih Caproni izdeluje v 29 tovarnah po Italiji, katerih osnovni kapital znaša skoraj milijardo lir.

Dr. Stojadinović se je dolgo razgovarjal z delavstvom in to je njihovo navdušenje še stopnjevalo. S terase si je predsednik ogledal še en oddelke Capronijevih izdelkov, nato je pa odšel na dvorišče, kjer ga je sprejelo novo navdušeno vzklikanje delavstva. V imenu delavstva je štiriletni deček Amerigo Grazioli na majhnem otroškem motornem kolesu vojaško pozdravil predsednika.

Dr. Stojadinović je nato krenil mimo delavstva med nepopisnim navdušenjem in vzkliki: Zivela Jugoslavija! Zivel dr. Stojadinović! je predsednik nato odšel iz Capronijevih tovarn.

Ob 13 je grof Ciano priredil dr. Stojadinoviću in njegovi gospi na čast kosilo v guvernerjevi palači. Nato se je predsednik nekaj časa odpelil, ob 4 popoldne pa bo nadaljeval obiske v velikih milanskih podjetjih. Ob 20.30 priredi grof Ciano slavnostno gala-večerjo na čast svojim gostom v hotelu Continental, okoli 22 pa pojdejo v gledališče Scala, kjer bo na čast dr. Stojadinovića in njegovi gospe slavnostna predstava »Boheme«.

Italija zapuša ZN

Rim, 9. decembra. e. Danes so sklicali veliki fašistični svet na sejo, ki bo v soboto zvečer v beneski palači pod Mussolinijevim predsedstvom. Takoj po seji bo velika »addunata« (shod) na trgu pred palačo, kjer bo Mussolini z balkona razglasil zbranemu narodu sklepe velikega fašističnega sveta. Zatrđno govore že o tem, da bo Mussolini ta večer objavil italijanskemu narodu, da Italija definitivno zapuša Zvezo narodov.

Praga, 9. dec. e. Češkoslovaški šah, mojster Flohr je že izzval sedanjega svetovnega šahovskega prvaka Aljehina na dvoboj za svetovno prvenstvo. Tekmovala naj bi v letu 1940.

sko tovarno za izdelovanje tankov za romunsko vojsko.

Ločene slovesnosti: za pristaše opozicije — za pristaše v ade

Ker bodo romunske volitve 20. decembra, seveda veljava zato precej napeta volivna borba tudi na Delbosov obisk v Bukarešti. Opozicionale, posebno pa kmečka stranka, so sklenili, da njihovi vodilni politiki ne smejo iti na noben banket ali slovesnost, kjer bi ob Delbosu stali tudi člani romunske vlade. Zato je francosko poslanstvo snoti priredilo posebno večerjo in sprejem za kralja in njegove ministre, nočjo pa za politike iz opozicijskih strank.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma oblačno in deževno.

Zemunska vremenska napoved: Oblačno z dežjem v večji zahodni polovici, nekoliko jasne bo na vzhodu, toplota bo poskočila.

Ob mrtvaškem odru zagrebskega nadškofa

Zagreb, 9. dec. b. Nenadna smrt zagrebskega metropolita, prevzvišenega nadškofa dr. Antona Bauerja, je izzvala v širokih slojih najgloblji vtis.

Telo velikega pokojnika je položeno na oder. Okoli odra so zbrane č. sestre. Izraz pokojnikovega lica na odru je miren in pokojen. V levi roki ima pastirsko palico, na prsih pa mu leži razpelo. Ob nogah so nasuli mnogo cvetja, okoli odra gorijo ogromne sveče. V sobi vlada nema tišina. Mrtvo telo pokojnika je zaenkrat ostalo v privatnih sobah, kjer so telo večeraj okoli 10. balzamirali. V privatni kapeli pokojnika so pripravili definitivni oder, vsa kapela je zunaj in znotraj v črni zavesah. Pokojni vrhovni pastir hrvatskega naroda in do brotnik vseh revežev leži v slavnostnem ornatu.

Ze od 7. ure zjutraj so začeli prihajati ljudje, ki so z molitvijo izkazovali poslednjo čast svojemu vrhovnemu pastirju. Mnogi so vedno bolj naraščali, tako da so morali pri vstopu križarji s velikim trudom delati red, da bi se poslednji izkaz pietete izvršil čim bolje. V vrstah pokopcev niso samo Zagrebčani, temveč tudi kmetje iz bližnje in daljne okolice Zagreba. Pri odru vršijo častno stražo hrvatski križarji in člani društva barona Jelačića. Straža se bo menjavala ves čas do pogreba. Prav do pogreba bo kapelica v nadškofiji odprta vsak dan od 7. zjutraj do 10. zvečer, da se bodo mogli verniki v čim večjem številu posloviti od svojega vrhovnega pastirja.

Ob 11 dopoldne, ko je bilo pred kapelo zbrana največ ljudstva, so je pripeljal dr. Vlado Maček s hrvatskimi narodnimi zastopniki. Med njimi smo opazili gg. dr. Ante Trumbića, inž. Avgusta Košutića, dr. Ivana Pernarja, dr. Torbarja, dr. Andresa, dr. Reberskega, dr. Jančevića, dr. Čajkoveca, Majerja in mnoge druge. Šli so najprej v kapelico, kjer so ostali nekoliko časa, potem pa so odšli v nadškofjski dvorec, v katerem so novemu zagrebskemu nadškofu in metropolitu dr. Alojziju Stepincu izrazili svoje globoko sožalje v imenu vsega hrvatskega naroda in v imenu hrvatskega narodnega zastopstva.

V nadškofjskem dvorcu se je organiziral poseben odbor duhovniških krogov in laikov, ki bo odredil vse potrebno, da bo pogreb pokojnega nadškofa potekel na čim veličastnejši način. Pogreb sam je določen za ponedeljek ob 9 dopoldne. Po določenem razporedu društev in oseb, ki se bodo udeležile pogreba, se lahko že sedaj sklepa, da bo to eden izmed največjih in najveličastnejših pogrebov. Jutri bo objavljen natančen program.

Danes so mnoga zagrebska kulturna in verska društva imela svoje žalne seje, na katerih so sklenila, da storijo vse za čim slovesnejši pogreb. Med prvimi je imelo sejo znano zagrebsko pevsko društvo »Kolo«, ki je sklenilo, da se vsi člani korporativno udeležijo pogreba.

Včeraj in danes neprestano prihajajo brzojavke in sožalnice posvetnih in cerkvenih odličnikov, mestnih in podeželskih občinskih odborov ter mnogostevnih privatnikov. Med ostalimi so prišle sožalne brzojavke od kraljevega namestništva, vrhovnega nadškofa dr. Šariča, krškega škofa dr. Srebrnič, bivšega tržaškega nadškofa Fogerja iz Rima, škopljanskega škofa dr. Gnidovca, maribor-

skega škofa dr. Tomažiča, djakovskega škofa dr. Akšamovića, hvarskega škofa Pušića, svetnika nunciature v Varsavi Pacinija, čezmanskega kapljiča, ljubljanskega škofa dr. Rožmana, škofa dr. Mišića, kapitularnega vikarja iz Kotorja Slijepčevića, kardinala Pelegrinettiija ter mnogih drugih predstavnikov javnih oblasti in posameznih odličnikov. Izmed ministrov so poslali sožalnice minister za socialno politiko Dragiša Cvetković, minister brez portfelja Nikola Novaković, prometni minister dr. Spaho, prosvetni minister dr. Magarašević, dalje poljski poslanik Dembički, bivši minister dr. Kozul in tako dalje, tako tudi mestni sveti iz Čakovca, Sušaka, Ljubljane, Karlovca, ban primorske banovine Jablanović, ban dravske banovine dr. Natlačen, češkoslovaški poslanik dr. Girs, belgajski župan Ilić, zastopniki mesta Osjeka in Varaždina, dalje predsednik Narod. skupščine Čirić in mnogi drugi.

Včeraj je bila ob 10 dopoldne na Kapitolu seja zagrebskega kapljiča, na kateri so se izvršile poslednje formalnosti za uvajanje novega nadškofa in metropolita prevzvišenega g. dr. Alojzija Stepinca. Na tej seji je novi nadškot predložil svoje bule in prevzel s tem oblast zagrebskega nadškofa in metropolita v naši državi. Pri tej priliki je imel novi nadškot kratek govor o svojem bodočem delu.

Včeraj so dospelje sožalne izjave Nj. Vel. kraljice Marije, kneza namestnika Pavla, kraljevskih namestnikov dr. Perovića in dr. Stankovića, ministra dr. Kreka, iz Rima pa sožalne brzojavke sv. očeta papeža in predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinovića, ki je zdaj v Rimu.

Razem je javljenih sožalj so poslali žalne brzojavke notranji minister in namestnik predsednika vlade g. dr. Korošec, pravni minister Simonović, belgajski nadškot dr. Ujčić, bivši župan v Splitu dr. Račić, generalni provikar iz Skoplja g. Kordin, mostarski odvetnik dr. Nikolić, dekan ljubljanske teološke fakultete dr. Slavič, narodni poslanec dr. Majcen, inspektor Salezijancev v Ljubljani g. Špan, rektor zagrebskega vseučilišča dr. Lovrić, dekan teološke fakultete dr. Janko Šimrak, predsednik Stola sedmorice Ugler, predsednik upravnega sodišča dr. Zoričić in mnogi drugi.

Pokojni nadškot dr. Bauer ni zapustil nobene oporoke, ker je že v življenju razpolagal s svojo imovino. To vprašanje je v celoti rešeno že pred njegovo smrtjo v korist zagrebske nadškofije in njenih prosvetnih institucij, nadškofjske gimnazije, teološke fakultete in drugih. On je vse, s čimer je mogel svobodno razpolagati, zapustil Cerкви.

Banovinski proračuni

Finančni minister je banskim upravam razposlal navodila, da je treba v najkrajšem času izdelati banovinske proračune za leto 1938-39. Ko bodo vsi ti proračuni prispeli v Belgrad, jih bo proučila posebna komisija, v kateri bodo sodelovali finančni minister in načelniki finančnih oddelkov banovina. V navodilih pravi finančni minister, da je pri sestavi proračunov treba gledati na največjo štednjo in da naj se davkoplačevalci ne obremenjujejo z novimi davki.

Kritje stroškov za bolnike

Belgrad, 9. dec. AA. Na prizadevanje ministra za soc. pol. in nar. zdravje Cvetkovića bo v kratkem rešeno eno izmed najdelikatnejših sanitetnih vprašanj, namreč vprašanje bolniških stroškov. Ministarstvu doslej ni bilo mogoče redno izplačevati stroškov za bolnike, kolikor jih mora kriti država, zaradi česar so se bolnišnice znašle v zelo težavnem položaju. Da bi se ureditev tega vprašanja olajšala, je minister izdal odredbo, po kateri se morajo nemudoma pri vseh prizadetih bolnišnicah zbrati podatki, da bi se na njih osnovi lahko dognalo, kolikšni so državni dolgovi pri posameznih banovinskih bolnišnicah. Zbrati se bodo po morali pri drž. bolnišnicah tudi podatki o njihovih terjatvah od posameznih banovinskih in mestnih uprav. Zbiranje podatkov se je že pričelo in kmalu bodo ta pripravljala deli dovršena. Opozoriti je treba na to, da je finančni minister Leticia sklenil ugoditi vsem zahtevam ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje, ki se nanašajo na ta vprašanja. V tem smislu je izdal naredbo in navodila, kako naj se likvidirajo te terjatve do države, odnosno posameznim samoupravnim ustanovam. Njegova želja je, da se na osnovi priznanj in likvidiranih dokumentov izplačajo banovinskim bolnišnicam vse njihove terjatve do države. Poleg tega pa bodo morale banovine prirediti izplačevati svoje dolgeve državnim bolnišnicam. Zato so bile že v banovinske proračune za leto 1937-38 vpisane posebne postavke za bolniške stroške, tako v proračunu dravske banovine postavka 8 milij. din. v proračunu savske banovine 7 milij. primorske 5, drinske pa 1.450.000 din. Posebej želi finančno ministarstvo urediti vprašanje bolnišnic usmiljenih sester v Zagrebu in Zemunu, ki imata večje terjatve do države in posameznih banovin. Izterjali pa se bodo tudi vsi dolgovi mestnih in zdravstvenih občin, kolikor se nanašajo na bolniške stroške.

Druga kitajska prestolnica pred padcem

Sanghaj, 9. dec. AA. (Havas) Zastopnik japonske armade je izjavil častnikom, da je obkolitev Nankinga popolna. Japonska vojska oblasta so pozvala tuje zastopnike, da se umaknejo iz vojne okolice in da odstranijo vse ladje in vozila tujih državljanov, ker japonske vojske oblasti odklanjajo vsako odgovornost za škodo, ki bi jo tujci utegnili trpeti pri sedanjih operacijah.

Padec Nankinga pričakujejo danes ali najkasneje jutri. Japonci prodirajo proti mestu v štirih smereh in so ga popolnoma obkolili. Japonsko letalstvo bombardira mestno obzidje. Japonci so že pripravljajo na glavni napad na kitajske postojanke.

Vse kaže, da Kitajci Nankinga ne bodo več dolgo branili. Širijo se vesti, da nameravajo pred svojim umikom mesto požgati do tal.

Sanghaj, 9. dec. b. Potrjujejo se vesti, da je ena izmed japonskih kolon zavzela mestno zidovje na južozapadni strani Nankinga. Kitajci se še dalje ogroženo branijo.

Tokio, 9. dec. b. V tem trenutku je dospela vest, da so japonske čete zavzele del Nankinga.

Sanghaj, 9. dec. b. Po zadnjih vesteh so Japonci zavzeli letališče Tečoaoh, ki je samo 1 km oddaljeno od Nankinga.

Beg iz JNS

Mestni župan v Križevcih Rudolf Zagar je s vsemi člani mestnega sveta stopil v JRZ. Doslej so bili Zagar in mestni svetniki člani JNS. Tako je tudi banski svetnik za križevski okraj Šimen Horvat stopil v JRZ. Doslej je bil član JNS.

Proračun pred finančnim odborom

Belgrad, 9. dec. AA. Ob 16.15 včeraj popoldne je predsednik finančnega odbora g. Rajković otvoril sejo finančnega odbora. Ko je tajnik odbora Kazimirovič prečital zapisnik zadnje seje, ki je bil sprejet, je odbor začel obravnavati vprašanja dnevnega reda.

Tudi tuji kapital naj bo pravilno obdavčen

Načelna debata bo nocoj končana, jutri pa se bo pričela razprava v poedinostih. Na dopoldanski seji je med drugimi govoril tudi poslanec JRZ dr. Jurij Koce, ki je v svojem enournem govoru branil državni proračun in zavrnil kritiko skupštinskih opozicionalcev. Poslanec dr. Koce je med drugim izjavil, da je zvišanje proračuna v iznosu 1.750.000.000 din zelo močno in občutno. Toda samo povečanje, čeprav je tako veliko, dr. Koceta ne zanima toliko, vsaj ne v toliki meri, kakor ga zanima vprašanje: kdo bo nosil, kdo bo plačal to povečanje. Za dr. Koceta je merodajna izjava finančnega ministra, ki pravi, da ne bo povečeval obstojećih davkov. Finančni minister naslanja to povečanje na gospodarsko konjunkturo, ki mu bo dala več dohodkov.

Finančni minister more na podlagi obstoječih zakonskih predpisov ustvariti takojšnje dohodke s tem, da bi izvajal davčno prakso napram vsem davčnim obvezancem enako strogo, največ pa s obdavčitvijo tujega kapitala na isti način, kakor to dela s podjetji domačega kapitala. Da finančni minister tega še doslej ni storil, je kriva zakonodajna dosedanja režimov, ki niso pravočasno izdali potrebnih zakonskih sprememb, katere so bile potrebne zaradi priliva tujega kapitala v našo državo v letih pred 1935. Dosedanje delo finančnega ministra kaže njegovo dobro voljo, da popravi napake svojih predhodnikov. Zato dr. Koce apelira nanj, naj to svojo dobro voljo ustvari s novim finančnim zakonom, v katerem naj zakon o neposrednih davkih obnovi tako, da bo s jasnimi predpisi in zakonskimi tolmčenji zajel tudi vsa druga v firme; ki se poslužujejo tako imenovanih »jugoslovaških d. d.« in raznih drugih firm, ki poslujejo in delajo brez plačevanja davka ter se imajo za svoje dohodke zahvaliti samo onim našim državljanom, ki jim posojujejo svoja imena in svoj položaj za članstvo v upravnem odboru in društvi samo zaradi tega, da bi od zunaj bila videti jugoslovaška. Ta društva delajo tako, da samo en del prometa svojega matičnega inozemskega društva pokažejo v knjigah, prav tako tudi samo neznamen del dobička pod videzom provizije, največji del prometa pa opravijo preko »nadravnih« domačegaz društev ali firme s direktnim obratovanjem s matičnim tujim podjetjem. Ta dobiček iz tako direktnega prometa je treba zajeti s bodočim zakonskim ukrepom in ga obdavčiti prav tako, kakor so obdavčeni dohodki domačih nacionalnih obrtnikov, trgovcev in društev pa tudi lojalnega inozemskega kapitala, ki je tudi v naši državi.

Zaradi takih zakonskih ukrepov tuji kapital ne bo bežal, kajti družbe bodo vedele iz lastnih zakonskih predpisov za davčno obremenitev, ki jo bodo morale tudi nositi in temu primerno kalkulirati s svojimi cenami. Glede skupnih davkov in davkov na poslovni promet dr. Koceta trdi, da bi v slučaju, če bi se ti davki po vsej državi izplačevali tako točno kakor v Sloveniji, bi finančni minister lahko pričakoval ne 150 milijonov, temveč celo 1 milijardo din. Z analizo plačevanja proračuna se takoj na prvi pogled vidi, da gre plačevanje v glavnem za obnovo raznih objektov in za njihovo vzdrževanje. Znanost je, da se mnogo naših javnih poslopij nič ne popravlja. Sedanja vlada je poleg mnogih drugih vprašanj morala prevzeti vso težko odgovornost, da mora mobilizirati ogromna sredstva za popravilo obstoječih objektov.

Finančni minister je v svojem poročilu tudi dejal, da se bodo gradile nove železnice in da je pričakovati sodelovanja domačega kapitala. Dejstvo je, da zanimanje pri nas obstoja, toda upoštevati je treba, da je to zdaj prvič in da pri nas niso take razmere, da bi mogli računati na veliko sodelovanje domačega kapitala. Toda v kolikor se bodo gradile manjše proge, katerih graditev bo stala 100 do 120 milijonov din, naj bi se zgradile s domačim kapitalom. Upoštevati je treba, da se ne bo mogla zagotoviti daljša amortizacija. Zaradi tega naproša finančnega ministra, da bi bila ta čim manjša. Glede povečanja železniških tarif dr. Koceta izjavlja, da ne more zagovarjati tega povečanja. Nato je obširno govoril o našem turizmu ter apeliral na finančnega ministra in vlado, naj temu vprašanju posvetita še naprej, kakor doslej, vso svojo pozornost. V zvezi s tem vprašanjem je navajal dr. Koceta, naj bi se turizmu dajala podpora, kakor jo dobiva v drugih državah, tako v Avstriji, Madžarski, Italiji in Švici. Podpirati je treba tudi hoteleko industrijo. Nazadnje je zavrnil nekatere kritike opozicijskih poslancev in izjavil, da bo glasoval za proračun.

S tem je bila debata končana in je sledilo glasovanje z izidom: 18 za proračun, 13 proti.

Spet — letak

Ko vsi razumni ljudje, tudi iz onih vst, ki so nasprotni JRZ, priznavajo umestnost Stojadinovićeve politike in pravilnost njegovega potovanja v Rim, da naši državi zagotovi trajen mir in dober gospodarski razvoj, so nekateri akademiki na univerzi povsem drugačnega mnenja. Ni treba poudarjati, da so ti akademiki iz znanih jugoslavijskih skupin. V ponedeljek zvečer so izdali neki letak s podpisom »Akademik«, v katerem napadajo dr. Stojadinovića, češ da sklepa pakte s fašistično Italijo. Letak je prav nesramno sestavljen, v takem slogu, da bi kazalo, kakor da so ga izdali katoliško in slovensko misleči akademiki. To intrigo jns-arske mladine pa je sprevidela še ob pravem času policija, ki je zlobni letak zaplenila in nekaj mladih fantov zasilala. Pridrzan ni bil nihče v zaporu.

Belgrad, 9. dec. AA. Slavnostna otvoritev proge Varaždin—Koprivnica, bi jo morala biti 12. t. m., je odgođena na 16. t. m.

KINO SLOGA

Telefon 27-30 Telefon 27-30

Danes neprekinjeno zadnjič! Ni še bilo filma v Ljubljani, ki bi ne zapustil tak močan utis kakor ta prekrasni film. — Videti ga morajo vsi!

»PATER VOJTEH«

Jutri premiera : V sedmih nebesih, v glavni vlogi Simone Simon

Konkurzi in prisilne poravnave

Belgrad, 9. dec. AA. Splošna drž. statistika poroča, da je bilo novembra letos v vsej državi 15 stečajev in 15 prisilnih poravnav. Po banovinah se stečaji in prisilne poravnave takole razdele: Stečaji: vardarska, vrbaška 0, dravska, drinska, dunavska, moravska, primorska 2, zetska 4, savska 1, Belgrad 0. — Prisilne poravnave: vardarska, moravska, primorska 0, vrbaška, drinska, zetska po 1, dravska, Belgrad po 2, dunavska 3, savska 5.

Bilbao, 9. decembra. AA. Včeraj popoldne je šest nacionalističnih bombnikov napadlo vojaške objekte na katalonski obali. Letala so napravila izredno veliko materialno škodo. Kmalu nato pa je bil izvršen velik letalski napad na Barcelono. Nad mesto je priletelo 15 nacionalističnih letal, ki so odvržla na posamezne mestne okraje zelo veliko bomb.

Prebivalstvo Jugoslavije 1921—36

Pred nedavnim smo poročali, da je po cenitvi splošne državne statistike število prebivalstva v naši državi lani naraslo za 223.000 in doseglo na koncu leta 1936 15.174.000. To je bila zaokrožena številka, kajti po geometrijski progresiji zračunano je doseglo število prebivalstva dne 31. decembra 1936 15.173.608. Za primer navajamo, da je znalo število prebivalstva dne 1. decembra po cenitvi splošne državne statistike 11.606.176 in da je od tedaj naraslo za 4.567.432, skupno v 18 letih. Objavili smo tudi že podatke za našo banovino, kolikor je znašal naravni prirastek prebivalstva v njej, danes pa objavljamo dodatno še podatke o številu prebivalstva v drugih banovinah po stanju konec leta 1936. Pripominjamo, da se razlikujejo podatki Higieniskega zavoda v Ljubljani od števil splošne državne statistike, ker navaja Higieniski zavod število prebivalstva v Sloveniji s koncem leta 1936 1.209.660, dočim jih navaja splošna državna statistika samo 1.192.068. Odkod razlika nad 17.000, ne vemo.

Po številah leta 1921 (31. januarja), 1931 (31. marca) in cenitvi za konec 1936 je bilo število prebivalstva po banovinah naslednje:

banovine	1921	1931	1936
dravska	1.060.356	1.144.298	1.192.068
drinska	1.205.500	1.554.759	1.753.597
donavska	2.179.329	2.387.295	2.515.857
moravska	1.200.278	1.435.584	1.588.058
primorska	804.165	901.660	961.449
savska	2.424.374	2.704.385	2.874.896
vardarska	1.523.546	1.574.243	1.736.157
vrbaška	850.004	1.037.382	1.160.024
zetska	784.693	925.516	1.015.997
Belgrad	192.688	288.938	375.550
vsa država	11.984.911	13.934.938	15.173.608

Te številke nam kažejo napredek posameznih banovin. Tako je n. pr. število prebivalstva v zetski banovini že preseglo 1 milijon duš in ima tako le še primorska banovina manj kot 1 milijon prebivalcev, vse ostale pa nad 1 milijon. Izredno hiter je dvig števila prebivalstva v Belgradu, pri čemer je vprašanje, če niso bile tu merodajne tudi priključitve. Skupno se je

število prebivalstva v vsej državi povečalo od štetja dne 31. januarja 1921 do 31. decembra 1936 za 3.188.697 ali 26,0%. To je prirastek, kakor ga beleži malokatera evropska država. Toda slika napredovanja po banovinah je kaj različna. Tako je bilo napredovanje v naslednjih banovinah nižje od vsedržavnega povprečja: dravska: prirastek 131.712 oseb ali 12,4%, donavska 356.528 ali 15,3%, savska 450.522 ali 18,6%, primorska 157.286 ali 19,56%. V ostalih banovinah je bil prirastek nad državnim povprečjem, in sicer v zetski banovini 231.304 ali 29,5%, v vardarski 412.611 ali 31,2%, moravski 387.830 ali 32,3%, vrbaški 310.020 ali 36,5%, največji pa je bil prirastek v drinski banovini: 586.017 ali 45,6%. Tu seveda nismo upoštevali Belgrada, kjer je število prebivalstva naraslo za 222.817 ali 145,9%. Pri tem najbrže statistika za 1936 ne upošteva notranjega preseljevanja in ima bržkone Belgrad znatno več prebivalcev, kot ga izkazuje ta statistika.

Še bolj pregledno nam kaže gibanje prebivalstva v naši državi razdelitev prebivalstva po banovinah (odstotek smo povsod zaokrožili):

	1921	1931	1936
dravska	8,85	8,21	7,86
drinska	10,06	11,0	11,36
donavska	18,2	17,1	16,6
moravska	10,0	10,3	10,5
primorska	6,7	6,5	6,3
savska	20,2	19,4	18,95
vardarska	11,04	11,3	11,44
vrbaška	7,1	7,44	7,64
zetska	6,5	6,64	6,7
Belgrad	1,3	2,07	2,47

Iz tega pregleda je zopet razvidno, da beležijo dravska, donavska, savska in primorska banovina nazadovanje svojega odstotnega deleža v primeri z vsem prebivalstvom v državi. Tako je imela Slovenija leta 1921 še 8,85% vsega prebivalstva v državi, leta 1931 je ta odstotek padel na 8,21, za leto 1936 pa znaša na podlagi uradnih cenitev samo še 7,86%. Delež vzhodnih in južnih banovin pa naraščajo.

Nadžkoj dr. Bauer na mrtvaškem odru

Po vsej zagrejski nadškofiji je zavladala globoka žalost, ko se je razširila vest o nenadni smrti hrvatskega metropolita, nadškofa dr. Antona Bauerja. Zagreb in tudi druga hrvatska mesta so se odela v črne zastave. Vse zabavne prireditve so bile odpovedane in zagrejska radiopostaja je ustavila glasbeni del svojega programa. Skoraj vsa hrvatska kulturna društva so priredila žalne seje, na katerih so se spominjala velikega pokojnika.

V nadškofijskem dvorcu je bilo še v torek položeno truplo na začasni mrtvaški oder v prvem nadstropju. Na praznik popoldne je truplo balzamiral profesor zagrejske medicinske fakultete dr. Milosavič po najmodernejših metodah, ki jih uporabljajo v Ameriki. Medtem pa so pripravljali in znotraj vso v črno zavili nadškofijsko kapelico, kamor so včeraj zjutraj prenesli truplo. V kapelici bo truplo ležalo do pogreba, ki bo v ponedeljek ob 9 dopoldne, iz kapelice v katedralo, kjer bo pokopano. V nadškofijsko kapelico hodijo kropiti pokojnega nadškofa tisoči in tisoči vernikov. Po vseh zagrejskih cerkvah zvoni dvakrat na dan, ob 10 dopoldne in ob 4 popoldne, z vsemi zvonovi.

Osmrtnica nadškofa dr. Stepinca

Novi hrvatski metropolit in zagrejski nadškof dr. Alojzij Stepinac je izdal naslednjo osmrtnico: Božji Previdnosti je bilo všeč, da je poklicala prevzvišenega in prečastitega gospoda dr. Antona Bauerja, nadškofa zagrejskega in metropolita hrvatskega, v 82. letu starosti, 58. letu duhovništva in v 26. letu škofovanja, previdnega s sv. zakramenti za umirajočega, ko je prejel apostolski blagoslov Nj. Svetosti papeža Pija XI. dne 7. decembra ob ¼ na štiri popoldne v večno življenje. Smrtni ostanek dobrega nadpastirja bodo pokopani po opravljenih zadušnicah dne 13. decembra 1937 ob 9 dopoldne v grobnici prvostolne cerkve. V Zagrebu, dne 7. decembra 1937. Dr. Alojzij Stepinac, nadškof zagrejski.

Oporoka nadškofa dr. Bauerja

Po seji zagrejskega kapitlja na praznik ob 10 dopoldne o kateri poročamo na drugem mestu, so se posvetovali o zapuščini pokojnega nadškofa. Poleg dr. Stepinca, ki je prevzemal nadškofijske posle, so bili še njegov tajnik dr. Seper, nadškofijski ceremoniar dr. Nežić, provikar dr. Slamič in odvetnik dr. Janda. Ta komisija je izvršila prevzemanje in poskalo oporoko. Na vprašanje časnikarjev, kaj je z oporoko, člani komisije niso dali nobenega določenega odgovora. Javni notar dr. Zlatko Senoa se bo sporazumel s predsednikom sodišča glede odpiranja oporoke, ki je zasebnega značaja.

Sožalja

Poleg sožalnih brzojav, ki smo jih priobčili že v zadnji številki »Slovenca«, so prišle še sožalne brzojave sv. očeta papeža Pija XI., kralji, namestnika dr. Peroviča, ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića iz Rima in ministra dr. Miha Kreka. Osebnost obiskali nadškofijski dvorec, kakor hitro so zvedeli za smrt dr. Bauerja, ban dr. Ružić, minister za trgovino in industrijo dr. Vrbanič, mestni župan dr. Pečić, škof dr. Salie-Saevie, župnik sv. Marka dr. Rittig in armijski general Pantelija Jurišić, ki je poljubil križ, ki je v rokah pokojnega hrvatskega metropolita.

Malo spomina na velikega nadškofa

Tudi skozi okno enega samega opazovalca se Bauerjev lik vidi lep in velik. V odločilnih trenutkih in razmerah preteklih dveh desetletij smo večkrat med hrvatskim in slovenskim katoliškim ljudstvom slišali živo vprašanje: Kaj poretje Bauer? Nikdar nismo zaman pričakovali njegovega odločnega nastopa v kritičnem položaju. Bil je osrednja osebnost, ob kateri so se kakor ob skali odbijali vsi valovi in viharji našega časa.

Skrivnost Bauerjeve osebnosti je pri vsem tem zelo preprosta. Najočitnejše se je razodela v njegovi največji skrbi za pravega in dobrega naslednika na prvostolnici v Zagrebu. »Biti mora predvsem dušobrižnik!« je mislil in dejal. Tudi sam ni hotel biti kaj drugega. Toda bil je duhovni pastir svoje vrste. Kdor ga gleda samo kot hrvatskega škofa na višini hrvatskega narodnega gibanja, ali kdor ga ceni le kot cerkvenega politika v odnošjih med Cerkvijo in državo, ali kdor ga pozna celo samo kot socialnega politika in reformatorja, ta utegne zgrešiti jedro njegovega bistva. Nadškof Bauer je bil pastir in hotel biti: dušni pastir. Naloga njegovega poslanstva je bila vseobsežna. Skrbel je za posamezno dušo in za kolektivno dušo v družini, družbi, ljudstvu. Povsod je stal na straži, da vidi in prepreči nevrednost; ker je bil pastir in ne najemnik, ki mu črede ni mar. Oddal njegovo prizadevanje ob zgradbi in ustavi nove države, da bi Cerkvi zagotovil prostost in da bi krščansko šolo po zakonitem potu postavil kot temelj državljanske vzgoje.

Bauer je jasno gledal in presojal položaj svojega ljudstva, zlasti v delavskih slojih, pa to ne samo z umom, marveč tudi s srcem. »Potreben sem oddiha in sam ne vem, kam bi šel. Ne bi hotel kje plačevati draga stanovanja, četudi le za kratek čas, ko vidim, da mojemu delavcu manjka vsakdanjega kruha. Svoj avto imam, da si prihranim čas in pot, a jicer se v preprostem okvirju najbolje počutim.« Trda in mrzla lastninska pravica je bolela plemenitega moža. Uvidel je, da slova laž: zasebna lastnina je tatvina: obsega poleg velike laži vendarle tudi nekaj strašne resnice. »Ni samo tisti tat,« pravi eden izmed svetih cerkvenih očetov: »ki tujo last prideluje, ampak tudi ta, ki tuje blago zase pridržuje; ker v čezmerni skoposti in lakomnosti ne spozna, kaj je Bog za hrano in obleko namenil vsem ljudem.« Pa tudi za blagor dušnega delavca je bil zavzet. Duhovniku, ki je v tihi samoti v Rogaški Slatini, ob naklonjenosti banske in zdraviliške uprave, postavil majhen dom za malega človeka, to pot za uboge duhovnike, da bi ti laže in ceneje prišli do svojega odpočitka in ozdravljenja, je nadškof Bauer prijazen segel v roko: »To ste dobro storili! Kdo se danes misli na duhovnika? Ta dom pozdravlja in blagoslavlja tudi jaz. A misliti morate tudi na oslabele duhovnike kakor sem jaz. Pripravite nam tudi kapelico vsakakorje!«

Metropolit dr. Bauer je zadnje čase mnogo premišljal o pravih in potrebnih načinih novodobnega pastirstva. Za milost krščanstva, je mislil,

Nadžkoj dr. Anton Bauer pred zagrejsko katedralo, kjer je 19. decembra 1933 sprejel pokojnega kralja Aleksandra in kraljico Marijo

je večji del našega delavstva izgubljen, če ga bomo iskali le po starih in navadnih potih. »Tem ljudem je treba najprej vrniti vero v človeka, da bodo mogli najti vero v Kristusa.« Vesel je bil, če je videl, da je kdo brez oklevanja prišel s praktičnim socialnim delom. Pohvalil in vzpodbudil ga je s svojim blagoslovom in nasvetom, in kolikor je mogel tudi z gmošnimi sredstvi. Čeprav že osemdesetleten starček se vendar ni pomišljal, da ne bi šel na pot v daljno gorsko župnijo, da potrdi in utrdi začetek nove kraljeve dobrodelne ustanove. »Socialno vprašanje je najtežje vprašanje! Kdor ga umeva, spoznava sedanjost, kdor ga ne razume, temu je sedanjost in prihodnost uganke.« Pa ne le nadškofova topla beseda, tudi njegova pri vsej vzvišenosti skromna preprostost je pridobivala srca za Kristusa in njegovo Cerkev. Brez vseh ceremonij je sedel na klopi pred hišo in se razgovoril z gospodarjem ali z gospodinjjo o potrebnih družinskih zadevah. Pri taki priliki se je zgodilo celo, da ga prišlec, ki je prišel pozneje, ni prepoznal in mu torej ni izkazal primernega spoštovanja. Nadškof pa se je obzirno zdrževal, da ne bi spravil moža v zadrego. Drugič se je dejal drugemu: »Oprostite, da sem prišel eno uro prej, kakor je bilo napovedano!« Ni hotel pretresljivih fantaz, tiho je prišel, brez sleherne častitljivosti. In to se je zgodilo tolikokrat in tolikokrat! Hrvatski Prohazska!

V nadškofu Bauerju je trdno stalo prepričanje, da ima napolneno pravo in pravilno mišljenje moč nad vsemi razmerami, krščanski duh nad vsemi nekrščanskimi razmerami. »Tudi Kristus hoče pravilno razdelitev dobrin, pa ne s silo, marveč s sprejembo duha in mišljenja.« Ako ne zmaga krščanski duh, ostane svetu stara socialna bolezen. »Delavec, ki pride danes do svoje moči, bo jutri, če ne bo imel vere, padel v uživanje in svoje breme bo

zvalil na svoje prejšnje sodelavce.« Treba je torej najprej revolucije in reforme duha in srca, kakor to ponovno poudarja postna poslanica 1937 jugoslovanskih škofov, kjer je na prvem mestu podpisan nadškof dr. Ante Bauer.

Velikokrat smo imeli priliko slišati nadškofa Bauerja v zasebnih pogovorih z njim in v njegovih javnih govorih in nastopih. Izmed vseh njegovih izjav se nam je najbolj vtisnila v spomin ona, s katero je v Ljubljani v avgustu 1923 vabil na Rakovniku zbrane goste na evharistični kongres v Zagreb.

»Mnogokdaj se govori o javnem mnenju. Jaz spoštujem samo tisto javno mnenje, ki je uravnano po katekizmu. Ples okrog zlatega teleta ima mnogo form. Toda naš pogled mora biti razbisten ob svetli enostavnosti krščanskih načel. In načelo vseh krščanskih načel je izrekel ustanovitelj krščanstva, božji Zveličar, ki je dejal: »Brez mene ne morete storiti ničesar.« Veliko dobrih idej se bori na svetu za svojo spolnitev. Ali ta spolnitev more priti samo po eni poti, ki je pot h Kristusu. Toda ne mislim sedaj na zgodovinsko pot po svetem pismu, ampak na živo Pot v Evharistiji. Jaz sem bil pri vas: na vašem katoliškem shodu v Ljubljani, vi pridite k nam: na naš evharistični kongres v Zagreb! Tako bomo v ljubezni in edinstveni pogledili in utrdili bratovsko vzajemnost. Ako bo ljudstvo videlo, kako ljubimo mi duhovniki Kristusa v zakramentu ljubezni, ga bo vzljubilo tudi ljudstvo. In kjer in kadar je ljubljen Kristus, tam in tedaj je dobro biti med ljudmi...«

To so besede, ki najlepše označujejo varuha in pastirja nesmrtnih duš in ki morejo tudi v nas zbuditi resnično sožalje s hrvatskim ljudstvom ob izgubi tako vzvišenega voditelja in nam oživiti malo spomina na tako velikega moža. Opazovalec.

Proslava praznika Brezmadežne

V Ljubljani

Lepi praznik Brezmadežne je v Ljubljani katoliška mladina proslavila z velikimi slovesnostmi. Ob 7 zjutraj je bila v stolnici slovesna služba božja, pred katero je imel škof dr. Rožman govor. Škof dr. Rožman je naglašal, da le čisto življenje daje mladencu in mladenki možnost vedrega življenja. Le če se bo mladina držala zglede Brezmadežne, bo njeno življenje veselo. Drugi glavni nauk, ki ga daje Brezmadežna mladini pa je, da se mora mladina otresti napahe. Med službo božjo je mladina s starejšimi pristopila k sv. obhajilu. Obhajali so g. škof in še štirje gg. duhovniki. Mladina in drugo občinstvo je prostrano stolnico napolnilo do zadnjega kotička.

Ob 11 dopoldne je bila v veliki dvorani »Unio« slovesna akademija, ki jo je priredila katoliška mladina. Občinstvo je tudi to dvorano napolnilo do zadnjega mesta. Občinstvo je toplo pozdravilo škofa dr. Gregorja Rožmana, skopljanskega škofa dr. Gnidoveca in druge odličnike. Med drugimi so se udeležili proslave ljubljanski župan dr. Adlešič s soprogom, zastopnik g. bana prosvetni šef prof. dr. Sušnik z inšpektorjem prof. Bajukom in prof. Jegličem, soprega g. bana ga. Natlačenova ter več direktorjev srednjih šol in šolskih upraviteljev. Katoliško starešinstvo je zastopal univ. prof. dr. Korošec.

Spored prireditve je bil zelo bogat. Nastopili so mladi govorniki, recitatorji, zlasti pa je bil poseben nastop pevskega zbora zavoda Sv. Stanislava pod vodstvom prof. Tomca. Krasen je bil zlasti rajalni nastop deklet, ki so z ritmičnimi gibi poklanjale v imenu vseslovenske mladine svoje srce Brezmadežni.

Slavnostni govor je imel ravnatelj prof. Osana. Naglašal je, da v sedanjem razburkanem valovju naziranj in strasti še vedno stoji mogočna Petrova skala, ob katero zamaženo besne viharji in zaman butajo ob njo valovi sovraštva in erda. Na njej stoji Kristusova cerkev, ki že skoraj 2000 let kaže človeštvu pot k Bogu. Nebrzdana svoboda je človeku pogubna. Raja na zemlji ni in nikoli biti ne more. Nadčlovek je izrodek domišljije in bi bil tudi najresnejši stvar na zemlji, zvarjen iz ošabnosti in domišljavosti. Kristusov nauk bo vedno moderen in v veljavi, dokler bo na zemlji živel človek. Kar potrebujemo, je duša Brezmadežne, ki je ni nikoli oskrnila najmanjša kapljica umazanosti, na katero lahko zremo kot na ideal človeške duše v njeni neoskrnjeni čistosti in svetosti. Da moremo še verovati v človeštvo, potrebujemo Brezmadežno, v katero morate verovati vi katoliki. Zato slovenski fant, slovensko dekle, če te vabi ta in oni mamljivo slepeči ideal današnjega časa, ozri se na Brezmadežno! V njeni prejšnji svetlobi se ti pokažejo vsi ti ideali in vsi pravi luči in vrednosti. Marijine kongregacije so stare več kot 370 let. Prav tako doni klic: Več katolicizma v katoliško akcijo! Celih katoličanov zahteva današnji čas. Zato pa: Pozdravljeni Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, pozdravljena! Vsi govori, zlasti pa govor direktorja Osane,

so bili sprejeti z navdušenim odobravanjem. Ob zaključku slovesnosti, ki je trajala skoraj poludruugo uro, je vsa dvorana zapela himno »Povsod Bogac.« Poleg te glavne akademije so bile na praznik dopoldne in zvečer še druge akademije raznih kongregacij, redovne mladine in organizacij. Enako so bile številne akademije po drugih krajih. Slovenska katoliška mladina je tako sijajno proslavila praznik svoje velike Zaščitnice.

V Mariboru

Maribor, 9. dec.

Mariborsko katoliško dijaštvo je tudi letošnji praznik Brezmadežne slovesno proslavilo. Na predvečer je imelo dijaštvo v cerkvi sv. Alojzija večerno pobožnost s cerkvenim govorom in odoro. Na praznik zjutraj je mariborsko dijaštvo do kraja napolnilo cerkev sv. Alojzija, kjer je imelo sv. mašo in skupno sv. obhajilo.

Dopoldne ob 10 je bilo v dvorani na Aleksandrovi cesti tradicionalno dijaško mariborsko zborovanje, h kateremu so prišli vsi v mariborski kongregaciji včlanjeni dijaki in dijakinje. Od katoliških starešin so bili navzoči stolni dekan dr. Cukala, ki je zastopal prevz. gosp. škofa, mestni župan dr. Juvan, bivši oblastni predsednik g. dr. Leskovar, minister v p. Vesenjak, številni profesorji in prijatelji srednješolske mladine. Zborovanje je z globokim uvodnim govorom začel predsednik akademskih organizacij dr. M. Kežar, nakar so zborovanje pozdravili stolni kanonik dr. F. Cukala v imenu g. škofa, bivši oblastni predsednik dr. Leskovar v imenu kat. starešinstva in zastopnik akademskih kongregacij v Ljubljani. Nato so svoje misli ob prazniku Brezmadežne izpovedali zastopniki kongregacij mariborskih srednješolskih zavodov. Velika udeležba dijakov in govori so pokazali, kako se dijaštvo vedno bolj oklepa kongregacijske misli, ki ga usmerja v pozitivno versko življenje in jih s tem varuje strankot, na kateri bi ga spretna propaganda raznih taborov hotela speljati.

Zvečer so dijaki v isti dvorani priredili lepo akademijo, ki jo so s svojim obiskom počastili mariborski škof dr. Tomažič s člani stolnega kapitlja in drugi odlični predstavniki mariborskega javnega življenja. Vse točke pesteriga sporeda, pevske nastope dijaškega zbora, deklamacije, pozdravni govor in 3 Sardenkove dramske slike »Nevesta Libanac«, ki so jih dijaki dovršeno podali, je občinstvo nagradilo s spontanimi aplavzi. Celotna proslava Marijinega praznika je pokazala vso vnemo in požrtvovalnost katoliškega dijaštva, kateremu gre zato vse priznanje.

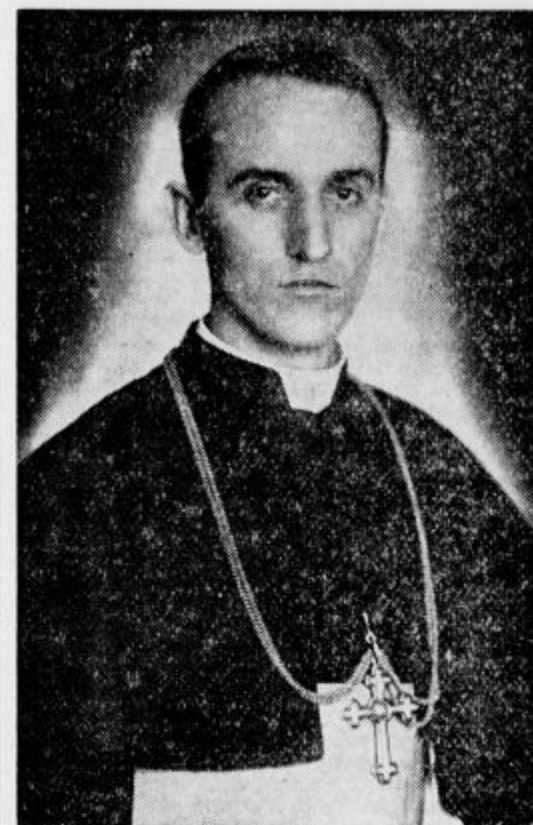
V Celju

Praznovanje Brezmadežne postaja Celjanom vsako leto dražje in se ga od leta do leta udeležuje večje število vernikov, posebno mladine. Že ves teden so se častili Marijini v srcu pripravljali, da čim lepše proslave praznik slovenskih katoliških družin. Spovednice v kapucinski, opatijski, kakor tudi v cerkvi sv. Jožefa so bile oble-

Če Vas nespečnost in zvišan krvni tlak svarila, tedaj pijte brezpogojno

Nadžkoj dr. Stepinac prevzel svoje posle

Na praznik Brezmadežne ob 10 dopoldne je bila seja prvostolnega kapitlja, na kateri so bile izvršene zadnje formalnosti ustoličenja novega nadškofa in metropolita gospoda dr. Alojzija Stepinca. Ker je nadškof-koadjutor takoj po smrti dr. Antona Bauerja postal zagrejski nadškof in hrvatski metropolit, je na tej seji zbranim zagrejskim kanonikom samo predložil svoje bule o prevzemanju svoje oblasti kot zagrejski nadškof in hrvatski metropolit nad vsemi verniki v nadškofiji. Ob tej priliki je imel novi nadškof dr. Alojzij Stepinac krajši govor o svojem bodočem delovanju kot hrvatski metropolit.

gane in na praznik je mladina kar v trumah pristopala k obhajilni mizi. Fantovski odsek je imel že v torek zvečer ob pol 8 v Marijini cerkvi kratko pobožnost. Duhovni vodja, mestni kaplan g. Babšek, je imel lep nagovor o naši Materi ter litanije Matere božje z blagoslovom. Na praznik pa je bila istotam ob pol 7 zjutraj za člane fantovskega odseka sv. maša, pri kateri je pel Celjski zvon. Dekliška Marijina kongregacija je opravila svojo pobožnost v kapelici čč. šolskih sester s skupno sv. mašo in sv. obhajilom, prav tako tudi družba »Otrok Brezmadežne« v kapelici v Domu duh. vaj pri sv. Jožefu, kjer je bila tudi popoldne ob pol 3 Marijina proslava in sprejem novih članic. Tudi dijaštvo je pri svoji sv. maši v Marijini cerkvi v zelo velikem številu pristopilo k obhajilni mizi. Dijaška Marijina kongregacija je priredila popoldne ob 4 v mestnem gledališču vsakoletno Marijansko akademijo z zelo bogatim sporedom. Orkester, pri katerem so igrali večinoma samo člani dijaške Marijine kongregacije, je pod dirigentstvom šestdesetletnega Majerica Ognjeslava, dovršeno zaigral nekaj skladb. Dijaški zbor je pod vodstvom g. prof. Antona Knapa ubranil zapel Bervarjevo »Struna moja« in Ipavčevo »Zvezdca«. Osmošolec gosp. Marjan Hodžar je v duhovno globokem govoru podal nekaj misli in načel katoliške mladine v zasebnem življenju. Mešani zbor Marijine kongregacije je zapel Medvedovo »Moj dom« in rusko narodno »Večerni zvon«. Zelo lepo je bila izvedena simbolična vaja »Molitev«, pri kateri je nastopilo 6 članov Marijine kongregacije, ki so jo ob spremljevanju moškega zbora enotno in strumno izvajali. Prav čedna je bila živa slika »Morska zvezdca«, ki si jo je zamislil kongreganist celjske realne gimnazije. Zamisel je dobra in vredna pohvale zlasti, ker je to prvo delo požrtvovalnega in idealnega kongreganista. Slika nam je podala današnje študentovsko življenje, ki je obkroženo od najrazličnejših zablod in težko borbo idealnega mladnika, ki išče Resnico, h kateri ga vodi Zaščitnica mladine, ki vodi mladino skozi vse težave in zablude na pravo pot. Za zaključek je zbor zapel ob spremljevanju orkestra himno »Povsod Bogac«. Gledališče je bilo lepo obiskano, v največjem številu pa se je proslave udeležilo dijaštvo, katerega vzorno vedenje moramo vsekakor pohvaliti.

V Slov. Konjicah

Slov. Konjice, 8. decembra.

Lepo uspelo akademijo je konjiško izobraževalno društvo priredilo v proslavo praznika Brezmadežne, ki se je po večernicah, pri katerih je bil slovesen sprejem novih članov in članic v Marijino družbo, vršila v Društvenem domu. Dvorana je bila polna.

Na okrašenem odru je bil Marijin kip, pred katerim je 8 belo oblečenih deklic ob petju in spremljevanju harmonija izvedlo simbolično vajo »Mati, ne pozabi me!« Za tem je bila deklamacija — slavošpev Brezmadežni. Akademik Gorenak je imel govor »Prikazalo se je veliko znamenje na nebu«, v katerem je pokazal mladini Marijo kot vzor in zvezdo vodnico, ki nas varuje pred zablodami. Nadaljnji točki sta bili petje deklic in pa zborna deklamacija dekčkov.

Posebnost za Slov. Konjice je bila spevoigra »Marijino oznanjenje« in sicer v dveh pogledih: Na podeželskem odru je težko uprizoriti samostojne nastope v spevoigrah ob spremljevanju (Konec na strani 4 spodaj.)

Velik dotok državnih dohodkov

Po podatkih finančnega ministertva so znašali v mesecu oktobru 1937 drž. dohodki 1.034,7 (oktobra 1936 998,57) milij. din. dočim so znašali drž. izdatki 1.016,7 (918,56) milij. din. S tem se nadaljuje ugodni dotok drž. dohodkov, ki ga je letos opaziti, kajti v avgustu so znašali drž. dohodki 1.100 milij., v septembru 1.021 milij. din in zdaj v oktobru 1.035 milij. din. Skupno so znašali drž. dohodki v prvih 7 mesecih proračunskega leta 1937-1938 6.738,4 milij. din (proračun za to dobo pa 6.364,17, dejanski dohodki v 7 mesecih 1936-1937

5.865,6 milij. din), izdatki pa 6.042,36 (proračun 6.364,16, dejanski izdatki v 7 mesecih 1936-1937 5.087,4 milij. din). Posamezne skupine dohodkov so dale v prvih 7 mesecih 1937-1938 (v oklepajih podatki za prvih 7 mesecev 1936-1937): splošni neposredni davki 928,4 (868,0), posebni neposred. davki 504,3 (377,35), trošarine 522,5 (498,15), takse 685,2 (599,8), carine 609,1 (445,26), monopoli 1.217,3 (1.340,0), drž. železnice 1.404,8 (1.176,6), pošte 292,6 (262,1), gozdovi 56,7 (40,46) in rudniki 175,6 (135,8) milij. din.

Ureditev obrestne službe državnih dolgov

Kot znano smo doslej sklenili s francoskimi upniki dva sporazuma o plačilu odrezkov (kupono). Prvi sporazum je obsegal dobo od 15. okt. 1932 do 14. okt. 1935, drugi dobo od 15. oktobra 1935 do 14. oktobra 1937. Sedaj pa je sklenjen v Parizu tretji sporazum s francoskimi upniki glede plačila odrezkov naših papirjev v Franciji, ki bo veljal za dobo od 14. oktobra 1937 do 13. oktobra 1939, torej zopet za dve leti.

Po prvem sporazumu smo plačevali samo 10% zapadlih odrezkov v devizah, ostalo v funding obveznicah, po drugem sporazumu se je odstotek deviz povzela na 15%, nadalje so dobili upniki 55% zapadle vsote v 5% funding obveznicah, ostalih 30% pa je šlo v poseben sklad za borzni odkup papirjev.

Po novem sporazumu pa bo naša država plačala za zapadle kupone te-le vsote (v francoskih frankih, v oklepajih vsota odrezka, kakor ga izkazuje tečajnica pariške borze):

4% zlato posojilo iz 1895	24 (4.30)
4,5% iz leta 1906	27 (4.72)
4,5% iz leta 1909	27 (4.72)
4,5% iz leta 1910 in 1911	27 (4.72)
5% iz leta 1902	15 (2.58)
5% iz leta 1913	30 (5.17)
5% mednar. pos. iz l. 1931	30.50 (5.50)
5% funding obv.	6.25 (6.25)

K vsem tem zneskom, navedenim v oklepajih, razen za funding obveznice, je treba prišteti še funding obveznice, kolikor so jih dobili upniki po prvem in drugem sporazumu. Sedanje izplačilo pomeni veliko povečanje dejanskih zneskov, katere bodo dobili francoski upniki za zapadle odrezke.

Nadalje določa novi sporazum, da bodo dobili francoski upniki za izrečane srečke in dobili pri posojilih Rdečega križa po 240% njih imenske vrednosti. Premije je doslej naša država izplačevala v francoskih frankih, ravno tako tudi one srečke, ki so bile izrečane za amortizacijo. Tudi ta rešitev pomeni za francoske upnike znatno povečanje dejanskih zneskov, katere bodo prejeli za te srečke.

Po dobi 5 let se bo ponovno začela tudi amortizacija posojil, ki je bila s transformiranim moratorijem dne 15. oktobra 1932 ukinjena. V ta namen je letno določena vsota 25 milij. frankov.

Poleg teh določil vsebuje novi sporazum tudi določila za valutno klavzulo. Ta valutna klavzula je določena v razmerju s funtom šterlingom, ker jamči naša država za izplačila v frankih tudi v razmerju franka do funta šterlinga.

To so seveda samo osnove, podrobnosti sporazuma pa bodo še naknadno določene.

Stanje naših kliringov

Po izkazu Narodne banke je bilo stanje naših kliringov dne 30. novembra 1937 naslednje (v oklepajih razlika v primeri s stanjem za 22. november):

Aktivni kliringi: Bolgarija 1.290.305 (+205.342) dinarjev, Italija stari 33.989.338 (-4.010.644) lir, novi kliring 40.629.784 (+2.814.242) lir, Nemčija 12.016.585 (+328.041) mark, Poljska 15.653.584 (+717.255) din, Turčija 7.745.572 (+167.291) din, Španija 2.733.942 (brez izpremembe) pezeta.

Pasivni kliringi: Belgija 4.700.575 (+209.696) belg, Madžarska 6.990.132 (-399.430) din, Romunija 29.776.138 (+690.017) din, Francija 7.770.765 (-305.200) francoskih frankov, Češkoslovaška 144.551.333 (+3.544.561) kron in švica 2.146.221 (-344.420) švic. frankov.

Socialno zavarovanje naših delavcev v Franciji. Ob priliki obiska francoskega zunanjega ministra g. Delbosa v Beogradu dne 12.—15. decembra bo z naše strani načeto tudi vprašanje ratifikacije konvencije o socialnem zavarovanju našega delavstva v Franciji. Tozadavna pogodba je bila sklenjena že leta 1933, toda še do danes ni stopila v veljavo, ker je ni ratificirala Francija.

Carinski dohodki. Kot znano je bil dne 22. novembra letos povznan carinski azio od 1.100 na 1.200%. To je imelo za posledico znatno povečanje dotoka drž. dohodkov od carin. V tretji desetini novembra so znašali carinski dohodki 23,4 milij. din, kar pomeni v primeri s 3. desetino novembra lani povečanje za 5,8 milij. din. Od 1. aprila do 30. novembra, torej v 8 mesecih proračunskega leta 1937-1938 so znašali carinski dohodki 702,5 milij. din (proračun za to dobo 580,24 milij. dejanski donos leta 1936-1937 v odgovarjajoči dobi 522,03 milij. din).

Poštna hranilnica v novembru. Število vlagateljev je znašalo (v oklepajih podatki za oktober): 469.947 (464.384), vloge 1.118.99 (1.147,7) milij. din, število čekovnih računov 25.735 (25.735 (25.637), čekovni promet 7.969.95 (7.800) milij. din, od tega janski donos leta 1936-1937 v ustrežajoči dobi (1.171,8) milij. din.

Dobički Trepče. 1936-1937 je družba Trepča producirala 638.729 (1935-1936 588.594) ton rude, iz katere je dobila 70.486 (68.181) ton evinčenega koncentrata s 79,4 (79,5)% vsebino svinca in je prišlo na vsako tona 27,2 (26,1) unč srebra (ena unča je 31,10 gramov), produkcija cinkovega koncentrata je znašala 69.863 (82.234) ton s 50% cinka. To je navečja proizvodnja, odkar je rudnik odprt. Bruto dobiček družbe je narasel od 503.805 na 943.944 funtov šterlingov. — Družba je začela v rudniku Stantrg izkoriščati tudi ležišča bakrene rude, vendar ima ta ruda zelo malo brakra.

Produkcija bakra v Boru. Novembra so borski rudniki bakra producirali 3.114 ton bakra v primeri s 3.117 tonami oktobra letos, 3001 tona oktobra lani. Skupno so dali borski rudniki bakra v prvih 11 mesecih t. l. 35.503 tone bakra v primeri s 36.074 tonami v prvih 11 mesecih lanskega leta.

Zrebanje aeroloterije v korist pouka novih pilotov in nakup novih letal bo 12. decembra 1937 ob 9 dopoldne v oddelku drž. dolgov finančnega ministertva.

Borza Denar

9. decembra.

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen: v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu in Beogradu 237,20-238,80.

Avstrijski šiling je ostal neizpremenjen: v Ljubljani na 8,66-8,76, v Zagrebu in Beogradu na 8,63-8,73.

Grški boni so beležili v Zagrebu 26,65-27,35, v Beogradu 26,90-27,60.

Italijanske lire so nudili v Zagrebu po 2,25, v Beogradu po 2,28.

Nemški čeki so ostali neizpremenjeni na 13,90-14,10, nadalje so beležili v Zagrebu za aredo in konec decembra 13,89-14,09, za sredo in konec januarja 13,99 denar, za sredo in konec februarja 13,89-14,09, za sredo in konec marca 13,89-14,09.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 4.337.638 dinarjev, v Beogradu 4.617.000 din. Beograd izkazuje nadalje v efektnih 1.146.000 din. prometa.

Ljubljana — tečaji s primom.

Amsterdam 100 hol. gold.	2395,66-2410,26
Berlin 100 mark	1735,03-1748,91
Bruselj 100 belg.	732,20-737,26
Curih 100 frankov	996,45-1003,52
London 1 funt	215,01-217,07
Newyork 100 dol.	4277,26-4313,57
Pariz 100 frankov	146,11-147,55
Praga 100 kron	151,43-152,54
Trst 100 lir	225,95-229,03

Curih, Beograd 10, Pariz 14,69, London 21,605, Newyork 432,59, Bruselj 73,475, Milan 22,75, Amsterdam 240,45, Berlin 174,20, Dunaj 81 (81,70), Stockholm 111,35, Oslo 108,55, Kopenhagen 86,425, Praha 15,20, Varšava 81,80, Budimpešta 86,25, Atene 9,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,55, Buenos Aires 127,25.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% invest. pos. 95,75-97, agrarji 54,50-55,50, vojna škoda promptna 419-420, begl. obv. 78,50-79, 4% sev. agr. 51,50-53, 8% Bler. pos. 93,50-94, 7% Bler. pos. 84-85,25, 7% pos. DHB 100-101, Trboveljska 215-230.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 95 den., agrarji 54 den., vojna škoda promptna 418,50-419, begl. obv. 78 den., dalm. agrarji 76,50 den., 4% sev. agrarji 54 den., 8% Bler. pos. 93-94, 7% Bler. pos. 84-84,50, 7% stab. pos. 87 den. — Delnice: Nar. banka 7.500 den., Priv. agr. banka 214-215 (215), Trboveljska 215-230 (220), Gutmann 50 den., Danica 50 den., Tov. sladk. Bečkerek 650 bl., Osj. sladk. tov. 165-170, Dubrovačka 410-430, Jad. plova 405-430, Oceania 395 den.

Beograd. Državni papirji: 7% inv. pos. (97), agrarji 54 den., vojna škoda promptna 419,50 den. (420), begl. obv. 77,25 den. (srednji kom.), dalm. agrarji 77 den., 4% sev. agrarji 55 den., 8% Bler. pos. 93,75-94 (94), 7% Bler. pos. 85 bl. (84,50), 7% pos. DHB 99,50 den. — Delnice: Nar. banka 7.500-7.555 (7.500), Priv. agr. banka 214-216.

Dunaj. Posli so bili danes zelo mirni in je bila tendenca pretežno slabša. V kulisi so bili ob otvoritvi nižji tečaji, ki so se pa v teku se-stanka nekoliko uvrstili. Tečaji Alpine so bili nad prejšnjimi. Tudi Semperit je bil vrst. V zagradi so bile poslovanju tudi postavljene zelo ozke meje, prevladovala so tečajne izgube, bilo pa je tudi nekaj izboljšanj. Vse izpremembe pa so bile malenkostne. Zaključni tečaji: Donavsko-savsko-jadranska obveznice 60,80, avstrijske stavbne srečke iz l. 1926 18,30; delnice: Creditanstalt-Bankverein 257,50, Narodna banka 161, Donavsko-savsko-jadranska 18,40, Steg 26,30, Trboveljska 24,50, Alpine 42,05, Rima Murany 71,75, Steyr-Daimler-Puch 217, Leykam 65, Semperit 79,75.

Žitni trg

Novi Sad. Vse nespremenjeno. Tendence nespremenjena. Promet srednji.

Cene živine in kmetskih pridelkov

Cene živine in kmetskih pridelkov v Brežicah po stanju dne 4. dec. 1937. Voli I. vrste 6 din za kg, II. vrste 5, III. vrste 4,50; telice I. vrste 6, II. vrste 5, III. vrste 3,50; krave I. vrste 5 din za kg, II. vrste 4, III. vrste 2,50; teleta I. vrste 6, II. vrste 5; prašiči špeharji 8,50 din za kg, pršutarji 7; goveje meso I. vrste 12 din, II. vrste 10, svinjina 12,14, slanina 15, čisti med 16 din za kg; goveje surove kože 8 din za kg, telečje 10, svinjske 5, Pšenica 170 din za 100 kg, ječmen 140, rž 190, oves 160, koruza 115, fižol 175, krompir 75, lucerna 60, seno 50, slama 30. Jabolka I. vrste 300 din za 100 kg, II. vrste 200 din, III. vrste 150 din.

Cene živine in kmetskih pridelkov v Ptaju dne 3. decembra 1937. Voli I. vrste 5,50 din za kg, II. vrste 5, III. vrste 4,50; telice I. vrste 5,50 din, II. vrste 4,75, III. vrste 4 din; krave I. vrste 6 din, II. vrste 4, III. vrste 2 din; teleta I. vrste 6 din, II. vrste 5,50 din; prašiči špeharji 7 din za kg, pršutarji 6,25 din; goveje meso I. vrste, prednji del, 10 din za kg, zadnji del 12 din; II. vrste, prednji del, 8 din, zadnji del 10 din; svinjska mast 16,50 din za kg, svinjina 13, čisti med 18 din; goveje surove kože 12 din za kg, telečje 17 din, evinjske 10 din. Pšenica 200 din za 100 kg, ječmen 150, rž 190, oves 150, koruza 150, koruza (nova) 120, fižol 200, krompir 70, seno 40, slama 30 din; jabolka I. vrste 400 din za 100 kg, II. vrste 300 din, III. vrste 200 din; hruške II. vrste 500 din; pšenična moka 350-375 din za 100 kg, koruzna moka 225 din.

CSR : Škotska 5 : 0

Hud poraz je doživela češkoslovaška nogometna reprezentanca v Glasgowu. Škoti so jo namreč premagali s 5 : 0. Gledalcev je bilo 42.000. Če pomislimo, da so pred enim tednom dosegli v Londonu tako lep uspeh, je ta poraz presenetil vse športne kroge.

Brez posebnega drgnjenja z malo Vima se očistijo temeljito tudi velike površine!

KULTURNI OBZORNİK

Bratje Šubici in češka umetnost

V terek zvečer je v filharmonični dvorani predaval pod okriljem JCL pred odličnim občinstvom prof. dr. Fran Mesesnel, predavatelj umetnostne zgodovine na skopljanski univerzi o zvezah bratov Šubicev s češko umetnostjo. Življenje bratov Šubicev je osvetlil z nekaterimi dosedaj še nezanimivimi podatki o zvezah bratov Šubicev s češkimi umetniki. Predavatelj je podčrtal pomen teh zvez, ki so bile v nekega časa tako močne in plodovne, da so imele močan vpliv na osebni razvoj obeh slikarjev, obenem pa je pravilno ocenil delo in delež obeh slikarjev Šubicev pri slikanju češkega »Narodnega divadla« v Pragi in tk. »voddarnec«.

L. 1881 so poklicali v Prago Janeza Šubice, čigar slika je bila naravnost idealna za izvršitev monumentalnih slik v zrelo renesančenem interieuru. Janez Šubice je začel sam na steno izvrševati Alešev in Zeniškov načrte, ko sta ta dva odšla na študije v Italijo. Janez se je držal velikih Zeniškovih kartonov, ki s precejšnjim znanostnim govore o propadu, potem pa alegorizirajo dobo Narodnega divadla kot čas obnove češke umetnosti. Janez se je kot sodelavec pri Narodnem divadlu zelo vživel v praške umetniške razmere in je postal zelo cenjen prijatelj nekaterih čeških umetnikov, v prvi vrsti kiparja Myslbeka. L. 1881 11. avgusta je Narodno gledališče zgorelo. Tedaj je zgorela Zeniškova zavesa in zanimivo je, da je dr. Rieger ponudil slikanje nove zavesa Janezu Šubicu. Jurij je bil medtem v Parizu pridno pomagal Hynaisu pri njegovih oljnih slikah za kraljeve prostore. To so bile slike letnih časov: Pomlad, Poletje in Jesen ter velika alegorija »Mir« in »Dežele češke kron«. Pomagal pa je Jurij Šubice tudi Vaclavu Brožku pri izvršitvi njegovih idej za salon kraljevega lože. V Parizu je Jurij drugoval poleg a Hynaisom in Brožkom še z zelo dobrim prijateljem Antoninom Chitussijem, Pražanom, ki je postal pravi predhodnik čeških impresionistov. Po izvršenem delu v Divadlu je Janez skupno z Mik Alešem izvršil dekoracijo vodne črpalne postaje v Starem mestu. Iz praške dobe je tudi veliki monumentalni Janezov oljni načrt za neko monumentalno dekoracijo, predstavljajočo alegorijo umetnosti in obrti.

Jurij in Janez sta bila, kakor je predavatelj pokazal, v tesnih stikih s češkimi slikarji, saj sta še pozneje dolgo ostala v spominu vsem.

Predavatelj je na kraju svojih izvajanj naglasil, da so o odnosu bratov Šubicev do dekoracij Narodnega divadla doslej vladala precej različna mnenja. Na podlagi še neobjavljene korespondence in pa na podlagi načrtov za akte, ki so se pozneje izgubili ter jih ni najti v Češkem deželnem arhivu, je g. profesor dr. Mesesnel ugotovil, da pač ne gre govoriti, da brez Šubicev ne bi bilo dekoracij Narodnega divadla; njihova vloga pa spet ni bila tako podrejena, da ne bi imela oba Slovenci pri tem delu precejšnje umetniške zasluge. Mojstri, s katerimi sta sodelovala, so bili vsaj v dveh primerih močne umetniške osebnosti, ki so pustile v novejši češki umetnosti sled. Za Čehe pomeni prav čas Narodnega divadla prelom s historično tradicijo in germansko žolo ter začetek samostojnega iskanja z oporo, ki jo je v izdatni meri nudilo moderno središče slikarstva, namreč Pariz. Najnaprednejši v tem smislu je bil Vojtech Hynais, s katerim druguje Jurij v Parizu.

Janez se je oprijel svojega bolj solidnega realizma ter osvetlil svoja dela na modernejši način. Zanj je značilno, da je pozneje odšel v Nemčijo za profesorja. Janezov življenjski stil se posebej jasno razodeva v njegovem največjem samostojnem delu na stropu ljubljanskega muzeja. Jurij pa je pred francosko naravo v Onoziju prišel do stopnje, ki pomeni za naše slikarstvo vprav prekratno dejanje. V sliki »Pred lovom« je naslikal nekomponiran interieur s čisto naturalističnim motivom. Soltni žarek tedaj prvič posije v slovensko slikarstvo. Takrat je bil Petkovšek v Parizu Jurijev tovariš. On pa vodi potem naravnost k našim impresionistom.

Stiki s Čehi in z njihovo generacijo Narodnega divadla so oba Šubice dvignili iz naše preživele kulturne atmosfere ter jima dali priliko sodelovanja pri veliki umetniški nalogi, ki je bila izraz splošne volje zavednega slovenskega naroda. S tem se je kulturna podlaga premaknila tudi za Slovence. Brata Janez in Jurij Šubice sta v zvezi s češko umetnostjo dozorala ter pričela ustvarjati za naše nastajajoče meščanstvo z narodnim obležjem. Ne da bi bila našla pri Čehih izpolnitve svojih lastnih umetniških teženj, našla sta pa sorodna stremjenja, le da v splošni meri in z mogočnimi kulturnimi sredstvi.

Za odlična in povsem nova izvajanja se je gospodu predavatelju zahvalil predsednik JCL gospod dr. Egon Stare. Ostalo občinstvo je gospoda predavatelja nagradilo s toplim priznanjem.

Kaj je »Bayer?«

Že 50 let proizvaja »Bayer« zdravila.

Od tega časa »Bayer« vztraja v borbi proti trpljenju človečanstva. Danes je »Bayer« svetovno podjetje. Čigar glas sega na vse kontinente sveta.

Med mnogimi neogibno potrebnimi zdravili, ki so raznesla slavo firme »Bayer« je tudi Aspirin kot popularen preparat proti reumatizmu, prehlajenju in bolečinam. Aspirin je zadnjih 40 let v obliki tablet najbolj razširjeno zdravilo na svetu.

ASPIRIN
PROIZVOD ZAUPANJA!

Oglas je registriran pod Šp. br. 731 od 17. avgusta 1937

Živinska kuga pobira živino

Velike zgube na Nemškem in na Francoskem

Poročali smo že, da je iz Severne Afrike na Francosko zašla živinska kuga, ki se je potem razširila tudi po Nemčiji, Švici, Belgiji ter ogroža tudi druge države. Z večjim ali manjšim uspehom zatirajo svinjavo na Nemškem, čeprav je ta kužna bolezen tudi tukaj napravila velikansko škodo. Dne 6. decembra je izšlo nemško uradno poročilo, kako se je kuga na gobeh in parklji razširila po nemški državi. Na podlagi tega uradnega poročila je bilo dne 1. dec. v vsej Nemčiji okuženih 12.128 hlevov v 1375 nemških občinah. Od zadnjega uradnega poročila, ki je izšlo dne 15. novembra, je kuga zašla v 7771 živinskih hlevov več in je bila od tedaj pa do 1. decembra na novo prizadetih 721 občin. Prav hudo so prizadeti kraji ob Severnem morju, še bolj je ta bolezen prišla zahodno Nemčijo okoli Düsseldorfa, najhujše pa tiste nemške kraje, ki so blizu francoske meje ob Loreni in Alzaciji. Med tem ko so drugod bolezen skoraj zatrli ali vsaj ustavili, se pa kuga v teh krajih še širi, dasi je

nemška oblast izdala kar krute odredbe za pobjanje te kužne bolezni.

Silno pa divja kuga v francoski Alzaciji in Loreni. Te kraje je zajela bolezen tako hudo zaradi tega, ker so semkaj pošiljali za vojaško posadko meso iz pariških klavnic. Meso pa je bilo okuženo, saj je prišlo od govedi, ki je prišla iz okužene Afrike. Najhujše je prizadeta Spodnja Alzacija, kjer je več kakor ena četrtina živine že zbolela. Manj je prizadeta Lorena, kjer je bolne manj kakor ena četrtina živine. Hudo je tudi to, da se je bolezen lotila še prašičev in ovac. V Spodnji Alzaciji je od 15. novembra do 1. decembra poginilo 1211 glav obolele govedi. Škoda je še večja zaradi tega, ker kmetje ne dobivajo sedaj ne mesa ne mleka in nimajo več delavne živine. Vojaška oblast je hotela kmetom posoditi svoje konje, a se je bolezen druge vrste pokazala tudi pri konjih, tako da so kmetje sedaj res hudo udarjeni.

Kitajci za seboj vse požigajo

Japonci so zavzeli južno glavno mesto silne kitajske države, Nanking. Kitajci pa se povsod umikajo ter za seboj požigajo vse, kar se požgati le da. V tem oziru hočejo posnemati Ruse, ki so leta 1812 pred Napoleonom požigali vse. Tako so nazadnje, ko je silni zavojevalec Napoleon zasedel tudi glavno mesto Moskvo, zažgali še to mesto, kar je nazadnje v tisti hudi zimi za Francoze postalo usodno. Tisto usodo menda sedaj Kitajci privoščijo tudi Japoncem, ko zažigajo za seboj na umiku vse. Zažgali so tudi mesto Nanking in vse njegove naprave.

Nanking je silno staro mesto, saj računajo, da je najmanj 2200 let staro. Nanking je že v srednjem veku bil večkrat glavno mesto kitajske države. V svoji zgodovini je bilo že večkrat v rokah sovražnih osvajalcev, ki pa so nazadnje vedno podlegli silnejši kitajski kulturi. Zadnja stoletja je bilo glav-

no kitajsko mesto Peking ali tudi Peiping imenovano. Toda po revoluciji so sedež vlade prenesli iz Pekinga v Nanking leta 1927.

Skoraj en četrti leta je kitajska armada branila Šanghaj pred Japonci. Ko so ti nazadnje zaradi svoje tehnične in organizatorične premoči vendar le zavzeli to velevažno kitajsko obmorsko mesto, so se Japonci naglo začeli pomikati naprej. Komaj 4 tedne potem, ko je padel Šanghaj, so Japonci že zasedli glavno mesto kitajske vlade. Zanimivo je, da se kitajska armada sedaj ni odločilno upirala napredujočim Japoncem. To je bil, kakor trde vojaški izvedenci, v načrtu kitajskega glavnega poveljstva. Če bi se bili Kitajci sedaj pred Nankingom spustili v kako večjo bitko, in bi bili v njej premagani, ne bi bili več mogli svojih čet pravčasno in v redu umakniti. Tako pa so se doslej nedotaknjene čete kitajske armade lahko v redu umaknile, ker hočejo Kitajci tvegati odločilno bitko šele kje v notranjosti dežele, katero pa bodo za seboj poprej vse opustošili. S tem hočejo japonskim četam otežiti napredovanje in preskrbo ter jih spraviti v kočljiv položaj.

Dosedanji uspehi Japoncev so pokazali, kako velika je udarna sila japonskega vojaka. Toda doslej se tudi še ni zgodilo, da bi bile sveže in elitne čete kitajske armade prišle v boj z Japonci. Na to dejstvo Kitajci precej grade in upajo, da bodo še kos Japoncem.

Šah. mojster Aljehin izzvan za drugo leto

Kakor kaže dosedanji potek boja za svetovno šahovsko prvenstvo, bo prihodnji šahovski svetovni mojster zopet Aljehin, kateri je ta častni naslov moral za dve leti prepustiti Nizozemcu Euweju. Sedaj se je oglašil hotel Panhans s Semmeringom pri Dunaju, ki je brzojavno pozval Aljehina, naj se drugo leto spoprije s Keresem, ki je letos na Semmeringu pri Dunaju in v Badnu zmagal v velikem turnirju. Prireditelj ponuja za ta dvoboj 10.000 dolarjev, kateri naj se razdele tako, da bo dve tretjini dobil zmagovalec, eno tretjino pa premaganec. Ta šahovski dvoboj bi naj bil drugo leto meseca junija v hotelu Panhans na Semmeringu.

Električna lokomotiva 201 kilometer na uro

Dne 6. t. m. so na železniški progi Rim-Neapelj preskušali novo električno lokomotivo, ki se je kaj dobro obnesla. Pri poskusih so bili navzoči tudi francoski strokovnjaki. Nova lokomotiva je na vsaj progi dosegla hitrost 130 km na uro. Med Rimom in postajo Sezze, kakih 65 km dalej, pa je lokomotiva dosegla celo hitrost 201 km na uro. To se pravi, da je ta lokomotiva progo, ki je tako dolga kakor proga od Ljubljane do Zidanega mosta prevozila v manj kakor 20 minutah, medtem ko pri nas najhitrejši brzdovlak potrebuje za to progo dobrih 66 minut.

Manifestacije jugoslovansko-italijanskega prijateljstva v Rimu

Predsednik jugoslovanske vlade g. dr. Stojadinović je italijan. vladi vrnil prijateljski obisk. Ta obisk je izzvenel v manifestacijo italijansko-jugoslovanskega prijateljstva. Prinašamo nekaj slik iz teh velikih slavnostnih dni, ki so se dogajali v Rimu.

Pet bataljonov fašistične milice na paradi pred kolosejem v Rimu.

Parada na trgu Mussolini v Rimu: Mussolini in dr. Stojadinović z gospo pri gimnastičnih vajah fašistične mladine.

Parada na Foro Mussolini v Rimu. Sprejema dr. Stojadinović z gospo, zraven duce Mussolini. Za njim italijanska vlada in vodstvo fašistične stranke.

Duce in dr. Stojadinović pred spomenikom neznanega junaka v Rimu.

IVANHOE

Št. 3.

Srečanje

Oba nesvobodnjaka sta prehodila le še malo pota, ko ju je došla četa jezdecov. Oba gospoda, ki sta jezdila spredaj, sta bila videti posebno imenitna. Enega, ki je bil oblečen v redovniško obleko, je Vamba takoj spoznal za priorja Aymerja, ki je daleč okoli slovel, da ima posebno rad posvetne reči.

Prelatov spremljevalec je bil vitez, a mišičast mož zelo hudega obraza. Tudi on je nosil meniško haljo, izpod katere je kukal verižni oklep.

Takoj za njima sta jezdila dva služabnika, ki se jima je po temni barvi kože in po belih turbanih poznalo, da sta doma z Jutrovega. Prior je pridržal svojega konja in vprašal:

»Hej! Ali morda vesta za kako dobro prenočišče tukaj kje blizu?«

»Da, če hrepente po večeru v duhu spokornosti,« je odgovoril norec, »pjdite kar po teje ozki stezi. Privredla vas bo h koč našega pobožnega

puščavnika. Ampak kaj takega, se mi dozdeva, bi vam gotovo ne bilo posebno po godu.

»Ne trpi nas s svojo nesramnostjo, sepeč!« ga je nahrulil mož izmed spremstva. »Rajši nam pokaži pot k hiši Cedrice, Anglosasa.«

»Pot tjakaj je kaj slaba, gospodjce, je sedaj spregovoril Gurt, »in Cedriceva družina hodi zgodaj počival. In s kako pravico prav za prav zahtevate prenočišče pod streho mojega gospoda?«

Trajno darilo za celo družino

PHILIPS „Barkarola 461“

edinstveni oktodni super prejemnik v ceni, efektu in elegantnem videzu.
Mesečno odplačilo Din 225^{.-}. 7 akordnih krogov, velika občutljivost, naravna reprodukcija, sprejem brez žvižganja, 3 valovna področja, minimalna poraba toka.
Okras in veselje vsakega doma

Brezobvezna predvajanja pri
vseh PHILIPS trgovcih

Nad 30 Belgrajčanov je kradlo električni tok

Pred belgrajskim sodiščem se razvija velika obravnava, ki je podobna že pravi komediji. Nad 30 uglednih Belgrajčanov se mora pred sodiščem zagovarjati, ker so kradli električni tok, najbolj pa jih obremenjuje elektromehanik A. Gradištanec, ki prizna svojo krivdo in ki je pomagal pri teh širokopoteznih tatvinah in goljufijah. Obtoženci pa poskušajo tega človeka, ki res ni lepe zunanjo-
sti, proglasiti za blaznega, da bi se iznebili krivde. Toda Gradištanec mirno izjavlja, da ni neumen in da ve, kaj govori. Gradištanec je prestavljal števe ter kazalo popravljal v toliko, da so hišni posestniki plačali zelo malo naročnine za tok, čeprav bi jo morali več. Prvi, ki je nagovoril Gradištanca, naj mu popravi števe, je bil neki hišni posestnik, kateremu je bil mož dolžan najemnino. Drugi so ga klicali kar po telefonu ter mu dajali male nagrade, samo da jim je premaknil števe nazaj. Hišni posestniki so mu plačevali po 200 do 500 din mesečne nagrade. Belgrajska občina je oškodovana, kakor je dolejšje ugotovljeno, za 576.000 din, poleg tega, da je neki hišni posestnik že povrnil občini znesek 200.000 din, na kolikor jo je ogroževal pri električnem toku. Drugi obtoženci pa se sklicujejo na to, da se Gradištanec bavi z okultistiko, da torej ni normalen človek in da so vse njegove izjave izmišljene. Vendar pa ve Gradištanec toliko podrobnosti iz stanovanj in drugih podrobnosti o števeh, da so njegove izjave vseskozi verjetne. Obravnava, ki vzbuja v Belgradu veliko zanimanje, še traja.

Tekači (stepihi) od Din 15^{.-}, predpostelniki od Din 32^{.-}, stenski ščitniki, preproge v raznih velikostih, kokosovi tekači, predpražniki najceneje v novi trgovini

F. I. Gorlčar - Ljubljana
Sv. Petra cesta 30.

Ženske snežke Din 69^{.-}.
ANT. KRISPER
Mestni trg 26

Dražba lova

3758 ha občine Šmartno pri Litiji bo 16. decembra 1937 ob 9. uri pri okrajnem načelnstvu v Litiji, izključna cena Din 600^{.-}. Lovišče je eno izmed najlepših v Zasavju, bogato na zajcih, erjadih, jerebica, tudi nekaj divjih prašičev se je naselilo. Šmartno je 25 minut oddaljeno od Litije.
Uprava občine Šmartno.

UNION

Danes poslednjič!
Film iz časa Fridriha Velikega
Ples na dvoru
(Das schone Fräulein Schragg)
V glavni vlogi Hansi Knoeck

SLOGA

Samo še danes
Eden izmed najlepših čenostovskih filmov
Pater Vojteh
V glavnih vlogah: Rolf Wanka, Jirina Stepnickova, I. A. Struna, Jofoslav Marvan

MATICA

Borba za snopost in ljubezen v prekrasnem in napetem videzu
Luč v megli

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 10. decembra: 11 Solaka ura: Dom - igra v 5 dejanjih - izvajajo bratje Srećko, abiturienti, vodi g. S. Mehora - 12 Po domače (plošče) - 12.45 Vreme, poročila - 13 Čas, spored, obvestila - 13.15 Slavni orkestri igrajo (plošče) - 13.20 Ženska ura: Kuhinja v zimskih mesecih (gde. Cilka Krekova) - 13.30 Francoski operni speli (plošče) - 13.40 Francosčina (g. dr. Stanko Leben) - 13.50 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila - 13.55 Nac. ura - 14.00 Poročila o izseljenih - 14.10 Operni šramci - 14.20 Ksifonske solistične točke (plošče) - 14.30 Klavirski koncert ge. Suzanne Roche - 14.40 Čas, vreme, poročila, spored - 14.50 Angleške plošče.

Sobota, 11. decembra: 12 Plošče na ploščo, pisana zmes, godba vesela in pesmice vmes - 12.45 Vreme, poročila - 13 Čas, spored, obvestila - 13.15 Plošče na ploščo, pisana zmes, godba vesela in pesmice vmes - 14 Vreme - 14.15 Za delopust (igra Radijski orkester) - 14.40 Pogovori s poslušalci - 15 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila - 15.30 Nac. ura - 15.50 Pregled spreda - 16 Znanja politika (g. urednik dr. Lojze Kuhari) - 16.30 Rvo tipov vsake vrste, dobro gletajte jim na prste! (Pisane večer, besedilo in vodstvo: Ipi, so delujejo štani radij, igral, družine) - 17 Čas, vreme, poročila, spored - 17.15 Za dober konec (igra Radijski orkester).

Drugi programi

Petek, 10. decembra: Belgrad: 20.00 Zagreb, 21.30 Klavir, 22.30 Plošče - Zagreb: 20.00 Igra, 20.30 Glasba, 22.30 Jaz - Dunaj: 20.05 Veseloliga - Budimpešta: 20.00 Operna glasba, 21.45 Jaz, 22.30 Plošče, 23.00 Ciganjska glasba - Trst-Milano: 17.15 Plesna glasba, 21.00 Opera - Rim-Bari: 21.00 Sinfonični koncert - Praga: 19.15 Tragedija - Varšava: 20.00 Sinfonični koncert - Berlin: 19.10 Baletna glasba, 20.00 Igra - Königsberg: 20.00 Zabavni program, 21.15 Sinfonični koncert - Hamburg: 20.00 Pesta glasba - Bratislava: 19.50 Ljudska glasba - Lipsko: 18.30 Draždena: 19.10 Pihala, 21.00 Pihala - Frankfurt: 21.10 Kasei, 21.15 Igra - Stuttgart: 20.00 Igra - Monakovo: 19.10 Glasba, 20.00 Nürnberg - Bernmünster: 19.55 Igra - Strasbour: 20.30 Glasba, 21.30 Esportža.

Zdi se čudež,

a se da
znanstveno
razložiti

**Verodostojne fotografije
kažejo, kaj vse lahko to
novo presenetljivo odkritje
napravi za VAS**

V enem samem kratkem tednu! Tisoče navdušenih žena je postalo za mnogo let mlajših. Brzde in gube so popolnoma izgubile. Za žene je to čudež, za moderno znanost pa samo nov trijumf dolgoletnega raziskovanja. Učenjaki so ugotovili, da gube nastanejo zaradi tega, ker izgubi koža, ko postanejo starejši, gotovo življenjske sestavine. Vrnite koži te dragocene sestavine, pa bo spet postala sveža in mlada. To je presenetljivo odkritje dunajskega vseučiliškega profesorja dr. Stejskala. Njegov ekstrakt

živih kožnih stani, imenovan »Bicel«, je zdaj v kremi Tokalon rožnate barve. Uporabljajte to kremo vsak večer. Ona redi in pomlajuje Vašo kožo, ko spite. Gube hitro izginejo. V enem tednu boste videli za deset let mlajši. Podnevi pa uporabljajte hrane za kožo Tokalon bele barve. Ona odstranjuje znojnice in sožuje razširjene žilnice. Najtemnejšo in najodpornostjo kožo napravi v nekaj dneh nežno, belo in mehko. Uspeh je zajemčen, ali pa se denar vrne.

Sobota, 11. decembra: Belgrad: 20.00 Polje, 21.00 Orkester, 22.30 Glasba, 23.00 Plesna glasba - Zagreb: 20.00 Opera - Dunaj: 19.10 O filmu, 19.30 Vojaska godba, 20.00 Opereta, 21.00 Plesna glasba - Budimpešta: 20.00 Plošče, 21.20 Plesna glasba, 22.30 Ciganjska glasba, 23.00 Orkester - Trst-Milano: 17.15 Plesna glasba, 21.00 Opera - Rim-Bari: 21.00 Zabavna glasba, 22.00 Igra - Praga: 20.00 Plesna, 22.15 Plošče, 23.00 Plesna glasba - Varšava: 20.00 Zabavna glasba, 22.00 Glasba - Berlin: 19.10 So-

dobna glasba, 20.00 Pester program - Königsberg: 19.10 Zabavna glasba, 20.00 Glasba - Hamburg: 20.30 Hano-
ver - Bratislava: 19.30 Pester program, 21.30 Glasba - Lipsko: 20.00 Glasba - Köln: 19.10 Glasba, 21.30 Monakovo - Frankfurt: 19.10 Pihala - Stuttgart: 19.15 Plošče, 21.15 Karlsruhe - Monakovo: 19.10 Zabavni program - Bernmünster: 19.55 Zabavni koncert, 20.30 Polje, 21.00 Opera, 22.30 Plesna glasba - Strasbour: 21.30 Sinfonični koncert.

Agnes Günther: 162 Dušica - Rožamarija

»Govorite prav prijazno o trpljenju kneginje in ne ostanite dalj nego deset minut. Vaši svojci ne smejo trpeti radi te nesrečnice, gospa grofica. Da se ne bošete dali ozlovoljiti, o tem sem prepričan. Kadar vam dovoljuje vaše moči, napravite navaden bolniški obisk ter se ne spuščajte v razburilne razgovore. To bi mogli morda še zagovarjati pred gospodom dvornim svetnikom. Ze vaša bližina vpliva dobrodejno, vaša nežna bližina Brž ko se čutite utrujeno, odidite nemudoma. Ona mora čutiti, čemu prihajate. Tako zakrknjen menda ni nihče, da tega ne bi uganil. Zdaj pa dovolite, da vas zapustim, gospa grofica. Pridem ponovno, ne smem pustiti predolgo čakati gospoda grofa ter mu kratiti dragoceni čas.« In odšel je Rožamarija pa je zrla za njim - v ercu pa je začutila olajšanje in hvaležnost. Ko je prišel ven, je samostanski pridigar opazil, da ga pričakuje grof s svojim sinčkom. Ta je naglo pogledal na uro in malce se mu je razvedril obraz. »Pojdi Henrik, tamle je stari papa!« S temi besedami je odpravil svojega otroka, ter je odvedel samostanskega pridigarja v častno dvorano, kjer je bilo razprostrto platno za sliko. »Ne gospod grof, upam, da ti obiski ne bodo škodovali Gospa grofica vas bo obvestila o načinu, o katerem eva se sporazumela. Neizmerno težko je določiti, kaj bi se moralo zabraniti in kaj bi se naj dopustilo. Često škoduje že sama prepoved. Vi doprinate žrtev, veliko žrtev!« »Tako,« je odgovoril Harro, »me veseli, da ste to omenili!« Samostanski pridigar se je nasmehljaj. »Vi ne pričakujete mnogo od mene, gospod grof, in tudi jaz se zavedam, da imam odločevati v zelo težki zadevi. Jaz sem mnenja, gospod grof, da bi bilo dobro enkrat poizkusiti. Gospa grofica namerava storiti nekaj neizrekljivo lepega nekaj

izredno dobrega in bo to izvršila preprosto in neprisljano, kakor bi bilo to samo po sebi umevno... Menim, da bi smeli to tvegati...« »No, gospod samostanski pridigar, vi se poslužujete lepih besed. Jaz menim, da to ni nič tako izrednega, če moja soproga žrtvuje malo časa ter se izpostavi kneginjini slabi volji!« »Zelo slabi volji, gospod grof!« »Ljubeznosti in predobro volje v tem primernu seveda ne moremo zahtevati. Mi bi jo tudi ne mogli kazati v sličnem položaju!« Gospod samostanski pridigar se je priklonil ter mirno in dostojanstveno odšel, ne da bi izpregovoril še besedo. Harro je nevoljen zrl za njim ter zagodrnjal: »Jaz itak sam vem, kako dobra je Roža in ne potrebujem za to cerkvenega odobrenja!« Z dolgimi koraki je poiskal Harro svojo soprogo: »No, Roža, zopet si zmagala!« Podala mu je obe roki ter položila njegovo roko na svoje srce: »Poslušaj, kako mirno je postal!« Pogledal ji je v oči in na njegovem čelu so se pojavile gube. »Kaj si govorila? Kako te more tuj človek tolažiti in jaz ne? Kaj vse si mi povedala?« »Govorila sem o mami in on mi je svetoval, kako bi mogla svojo namero najbolje izvršiti.« In Rožamarija je Harrou dobesedno vse ponovila. »To je zelo pametno,« je moral pritrčiti Harro in nato je še priznal: »Jaz sem se pa zelo neotesano vedel proti temu svetniku, kar mi je vendar zelo neprijetno. Toda slehernik me draži, ki o tebi kaj ve ali se dela, kot bi nekaj vedel, dočim moram jaz stati pred vrati. Roža, ali je to lepo od tebe, da mora tvoj soprog zunaj čakati, kadar je duhovnik pri tebi?« »Dragi Harro, mar imaš res vzrok biti ljubosumen? Ali ti nudim premoč? Te li pustim čakati pred durmi, kadar gre za moje in ne za tuj za-

»Roža, tokrat si me premagala! Toda vedi, za čakanje pred vrati nisem niti rojen niti se ne bom tega kdaj naučil. To me vselej razdraži, da sem razkačen kot tiger. Ali se boš še kdaj posvetovala s samostanskim pridigarjem za zaprtimi durmi?« »Ne, Harro, nikdar več!« Za popoldne je prijavila Rožamarija kneginji svoj obisk. Ob določenem uri eta jo Harro in Mart nesla na novi nosilnici po stopnicah navzgor. »Sluga ti ne pride blizu, Roža,« je zatiral Harro. Kratko pot od stopnišča pa do naslonjača, ki je bil zanj pripravljen v sobi kneginje, je vendar lahko napravila peš. Ob visoki postavi sta skupno vstopili pri kneginji. Harro je šel kakor navadno za njo in Roža se je opirala na njegovo roko kot na naslonček stola. To je bilo videti zelo ljubko in nežno. Kneginja ni vstala ob njunem vstopu, ampak je pokazala samo na naslonjač. Ob pogledu na kneginjo je Rožamarija zadržala in tudi Harra je tako pretrelo, da se je sklonil nad kneginjino slušano roko ter jo poljubil. Nato je udobno nameril svojo soprogo v naslonjač, sam pa se je postavil za njo. Svoj pogled je imel nepremično uprt v kneginjo. V njen ozki in izraziti obraz, ki je bil ostal še vedno lep, ter v njene velike žareče rjave oči. V svoji preprosti, še dokaj premeteno izbrani obleki, je bila videti odličnejša kot nekoč. Rožamarije izpočetka sploh ni postala. Toda hipoma eta se križala njuna pogleda in Harro je imel zopet občutek, kot bi bil priča skrivnega dvoboja, samo da je okrat bilo orožje neenako. Rožamarija je sklonila svojo dražestno glavo in oči kneginje so zrlle nad njo v zrak. Harro je bil mnenja, da je Rožamarija v neugodnejšem položaju. Razvil se je popolnoma običajen razgovor. Kneginja je tožila o svojih živcih in govorila o zdravljenju, s katerim se je v zadnjem času ukvarjala. Rožamarije boleznii ni niti omenila. Zdačji se je Harro dotaknil rane svoje soproge, nakar je ta dejala: »Mama, če dovoliš, pridem jutri zopet.«

»Ti si zelo ljubezniva, Rožamarija. Toda aka te ne bom potrebovala, si bom dovolila, da te ne sprejemam.« »Morda boš pa le našla za to primeren čas, ko ti bo moj obisk všeč, mama.« Harro je nameraval nekaj reči, toda posrečilo se mu je vendarle še požreti besedo. Kar se je dvignila Rožamarija z njegovo pomočjo in podala mamehi svojo drhtečo roko. Toda ta jo je prezrla ter dejala z rezkim naglasom: »Za hlinjenje je danes že prepozno, Rožamarija!« Harro je čutil, da je pretreslo Rožamarijo, kot bi jo udaril z bičem in brž jo je odvedel. Odnesla eta jo z Martom v častno dvorano. »No, Roža, kako si zadovoljna s svojim uspehom?« »Slabo, dragi Harro,« je odkritosrečno priznala. »Moram si malo odpočiti.« »Kje pa ostane moje plačilo? Jaz bi vendar moral prejeti plačilo zato, da sem bil navzoč, ko je sikala in pikala na mojo soprogo in to prav v erce kjer je najbolj občutljiva in najlaže ranljiva. V vsej zadevi je razen tega skrita še neka kruta šegavost. Roža kot grešnica, gospa mama pa kot nedolžni angel! In Roža ji je nasleda s toliko gotovostjo!« »Dragi Harro, ti premeš svoje plačilo, brž ko si bom malce opomogla.« Toda Harro je danes zamlan čakal na obljubljeno nagrado. Šele naslednjega dne se mu je obetala. Roža je zelo tajmstvena. Počiva v dvorani v široki beli jutranji halji ter reče: »Hotela sem ti biti na uslugo, toda dragec, nisem o tem prepričana, da me boš potreboval.« Harro ti je razgrnil haljo. Pod to ima Rožamarija oblečeno zeleno, malce prozorno obleko, ki je okoli vratu obšita z ozkimi zlatimi trakovi. Rokavi so široki in prosto viseči. Blago je mehko in rahlo kot oblaček ter se prilaga njeni omahujoči šibki postavi v preprostih potezah. Njene bleščeče bele roke, ki so sila slušale, vse ob njej in vsaka žilica odveva modro od beline...

Zobna pasta lepe žene
Nič več rumenih zob. — Sijajne bele zobe boste imeli v prav kratkem času s uporabo **BOTOT** penete paste za zobe v modro-beli črtasti tubah.
Din 5—, 9— in 15—

Mali oglasi

Službo dobe

Pomožni tkalski mojster dober, s prakso na revol-verjevih in listovih strojih se sprejme v manjšo tekstilno tovarno v Mariboru. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Tkalnica« pestrobarvnih izdelkov, Maribor 19373 (b)

Damsko frizerko

prvovrstno specialitino v vseh frizerskih poslih — potrebujem. Plača din 1200. — Memdu Zaimović, Kos. Mitrovića. (b)

Vajenci

Učenca

sprejem v trgovino z mešanim blagom. Stanko Pečnik, Stožice 175. (v)

Prodamo

Polenovko

med, marmelado, rozine, nudi po najnižji ceni Kovačič, Miklošičeva c.

Krompir

rožnik, oneida in kresnik dobavlja vagonске količine Kmetijska zadruga v Ptuj. (1)

Trgovci!

Naročite žepna celulozna ogledalca s sliko dr. Korošca! Iščejo tudi potnike. »Etiketa«, Ljubljana, poštni predal 302. (1)

Radio

MINERVA RADIO

Najlepši modelj za 1938. Njih čarobni zvok bo tudi vas navdušil. Najprimernejše božično darilo! Bogata izbira pri

Kleindienst & Posch
Maribor, Aleksandrova 44

Posedstva

Kunaver Ludvik

gradbeno-strokovno obračeni posredovalci — Cesta 29. oktobra št. 4, telefon 27-23, tma napredaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

ISOBE

Opremljeno sobo

oddam dvema osebama. — Komar, Cankarjevo nabrežje 7-II. (s)

Razno

Smejali bi se radi?

Pišite v drogerijo Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5, po najnovejši, brezplačni cenik humor. (r)

Citraši, citrašinje!

Božič se bliža. Ali imate že drugi zvezek »Nabožnih pesmi«, v katerem je med drugimi tudi sedem lepih božičnih pesmi. Tudi narodnih pesmi imam polno zalogo. — »Grajski odmevi« so izšli v tretji, pomnoženi izdaji. Pišite po seznam! Se priporočam IVAN KIFERLE — Ljubljana, Gosposka 9.

Zahtevajte povsod „SLOVENCA“

VOLJA VSEMOGOČNEGA JE BILA, DA NAS JE NA PRAZNIK BREZMADEŽNE ZA VEDNO ZAPUSTIL NAŠ NAJDRAŽJI BRAT IN NEČAK

DR. MARIJAN POGAČNIK

ZDRAVNIK-PRIPRAVNIK BAN. BOLNICE V CELJU

UMRL JE 8. T. M. OB 7. URI ZVEČER PO KRATKEM, VELIKEM TRPLJENJU, STAR 27 LET, PREVIDEN S SV. ZAKRAMENTI ZA UMIRAJOČE

IZ CELJA GA BOMO V ČETRTEK, 9. T. M. OPOLDNE PREPELJALI DOMOV V LJUBLJANO, KJER BO POGREB V PETEK, 10. T. M. OB 1/4. URI POPOLDNE, Z JEGLIČEVE CESTE 9 K SV. KRIŽU.

LJUBEZEN NIKOLI NE MINE (1 Kor. 13, 8)

BORIS, BRAT; MARIJA, BOŽENA, SONJA IN LIJA, SESTRE; FRANJA, PAVLA IN MINKA, TETE.

ODBOR SLOVEN. KATOL. AKADEMSKEGA STARESINSTVA
naznanja žalostno vest, da je umrl naš zvesti tovariš

dr. Marjan Pogačnik

zdravnik javne bolnišnice v Celju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, 10. decembra 1937, ob 1/4 popoldne izpred hiše žalosti Jegličeva 9 na pokopališču k Sv. Križu. — Ohranimo ga v trajnem spominu!

Ljubljana, dne 9. decembra 1937

Dne 8. decembra 1937 je umrl v javni bolnišnici v Celju

Dr. Pogačnik Marjan

zdravnik javne bolnišnice v Celju

Vestnemu in poštvovalnemu zdravniku bodo ohranili bolniki, uprava in kolegi trajen spomin!

JAVNA BOLNISNICA — CELJE

Na praznik Brezmadežne so se preselili v nebesa, po 84. letu starosti, naš dobri in blagi mož, nad vse skrbni oče, gospod

Jurij Čebin

K mirnemu počitku jih spremimo v soboto, 11. decembra 1937, ob 11 dopoldne s sveto mašo na župno pokopališče v Zagorju. — Molimo zanje.

Zagorje ob Savi, dne 9. decembra 1937.

Zalujote rodbine: Čebin, Lavrač, Hrastelj, Kopač

Na praznik Brezmadežne je v 49. letu starosti doživel blaga žena, sestra, svakinja in teta, gospa

Ivana Rožman

učiteljica v Ribnici na Dolenjskem

večkrat previdena s tolažili svete vere. Pogreb bo v petek ob pol 11 s sveto mašo v Ribnici. Svete maše zadušnice se bodo darovale v Ribnici, St. Vidu, Dolenji vasi, Stični in drugod. Ribnica, dne 8. decembra 1937.

Zalujote soprogo in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Vsem onim ki so z menoj sočustvovali ali izrazili sožalje ob izgubi mojega soproga, gospoda

Friderika Bračkota

posestnika v Črešnjevem-Selnica ob Dravi

se iskreno zahvaljujem. Posebno zahvalo izrekam č. g. župniku in kaplanu za pogrebne obrede kakor v dnevih bolezni za duhovno tolažbo. Zahvaljujem se nadalje cerkvenemu pevskemu zboru iz Selnice za žalostinke in lepo petje na domu, med sprevedom in na pokopališču. Moja zahvala naj bo tudi vsem ostalim pokojnikovim znancem in prijateljem, bodisi v bližini kakor tudi od daleč, to je od Sv. Jurija ob Pesnici, od koder je bil rajni doma, in kjer prebivajo še trije bratje

Zalujote vdova Alojzija in nečakinja Kristina

Sirite »Slovenca«!

Zahvala

Vsem onim mnogoštevilnim, ki so nam ob težki in bridki izgubi naše zlate mamice, gospe

Ane Podkrajšek

skušali ublažiti težko bol in ki so s svojim spremstvom na žalnem sprevedu izkazali pokojnici čast in so obsuli krsto s cvetjem, izražamo globoko našo zahvalo. Prav posebno pa se zahvaljujemo g. Grudnu Milku, tajniku CMD, in gospe Milki Potočnik, predsednici šempetrske podružnice CMD za ganljive poslovilne besede ob odprtem grobu in uglednim ljubljanskim dnevnikom »Slovenec«, »Jutro« in »Slovenskemu Narodu« za krasne članke, s katerimi so slavili življenjsko delo blage pokojnice.

Naj nam vsem ostane pokojnica v blagem spominu!

Olga por. Bizjak
hči

Fran Podkrajšek
sin

Viljem Bizjak
zet